

1914

315

I. E. HERMANILLE

2/I 1914.

Hyvä toveri!

Ihmettelen kovin kirjeenne lyhyttä.

Minne (»edelleen«?) edustaja matkusti?³¹¹

Hampuriinko? Brysseliinkö? Kööpenhaminaanko?

Kuka tuo edustaja on? Täysi bolshevikkiko? vai likvidaat-
tori? vai horjuva? Mitä hän on kertonut? Paljonko edustajia
on kaikkiaan? montako edustajaa on Riiasta? maa-
seudulta? Libausta? ja muista kaupungeista?

Oletteko sopinut kirjeenvaihdosta tuon edustajan kanssa?
Se on näet tärkeintä: hänen pitäisi kirjoittaa
Teille *joka päivä* mahdollisimman tarkasti ja yksi-
tyiskohtaisesti. Antoiko hän Teille jonkin osoitteen?

Sähköttäkää meille heti, kun saatte tietää edes jotain:
osoite — Uljanow. 51. Lubomirskiego. Krakau.

Sanat peitesanomaa varten:

ensimmäinen — Bryssel

toinen — Hampuri

kolmas — Kööpenhamina

edustajakokouksen avajaispäivä: päivämäärä (tammikuu)+10
(t.s. jos 11. I, niin 21)

j.n.e.

tai: »epävarmaa»

tai: »lykkäytyy»

plus = enemmistönä luultavasti bolshevikit

miinus = » » » likvidaatторit

eks = ei tiedetä.

Kirjoittakaa joka kerta tavattuanne edustajia tai saatuanne
kirjeen. (Eivätkö useimmat edustajat matkusta meriteitse?)

Saimme tänään kirjeen Brysselistä (päivätty 29/XII), että meitä pyydetään edustajakokoukseen, joka pidetään 10—12 pn kuluttua; ajasta ja paikasta tullaan tiedottamaan erikseen. Siinä kaikki! Vähän!
Siis kirjoittakaa ja sähköttäkää!

Teidän V. U.

Jos edustaja on Brysselissä ja jos voitte kirjoittaa hänelle täysin luottamuksellisesti, antakaa hänelle osoite: Jean *Popoff*. Rue du Beffroi. 2. A. *Bruxelles*.

Tämä on meidän edustajamme, jolta voi saada tietää kaiken ja jonka kanssa voi keskustella. Täysin luottamuksen arvoinen.

Jos kutsutaan Tyszka (Puolan SD:n »Päähallitus»), niin pitäisi saada kutsutuksi myös »oppositio» = Varsovan ja Lodzin komiteat. Kirjoittakaa tästä Karlsonille.

Kirjoittakaa Karlsonille Brysseliin (jos hän on omia miehiä), että hän tiedottaisi sekä Popoville että meille sähköitse ja kirjeitse.

Lähetetty Berliiniin

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehdessä 5. n:o:ssa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

316

I. E. HERMANILLE ja I. RUDIS GIPSLISILLE

7/1 1914.

Hyvät toverit! Sain juuri tiedon Popovilta, Brysselissä olevalta edustajaltamme (Jean *Popoff*, rue du Beffroi. 2. A. *Bruxelles*), että edustajakokous pidetään siellä (*tai lähitöllä*) »myöhäisintään viikon kuluttua» (kirjoitettu 4. tai 5. I).

Nykyinen tehtävä: on yritettävä yhdistää bolshevikit. Teitte *hyvin suuren* virheen, kun ette sopineet kirjeenvaihdosta (mikä ulkomailla on vaaratonta) matkustaneen bolshevikin kanssa. *Koettakaa korjata heti* tuo virhe: siinä tarkoituksessa lähettäkää *heti* kirje tuolle bolshevikille — 2:ssa kuussa Popovin osoitteella, sisäkuoreen kir-

joittakaa lätin kielellä: *henkilökohtaisesti sille ja sille.*

Popov etsii hänet käsiinsä ja antaa kirjeen hänelle henkilökohtaisesti.

Kirjeessä teidän pitää (1) suositella varauksettomasti Popovia (menen hänestä takuuseen) (ja antaa (NB) Popovin brysseliläinen (NB) osoite) ja (2) pyytää latvialaista bolshevikkiä kirjoittamaan heti teille kaikesta yksityiskohtaisesti (joko suoraan Teille tai Popovin välityksellä), varsinkin kokoonpanosta (1. paljonko on likvidaattoreita? 2. paljonko on bolshevikkeja? 3. paljonko on braunilaisia?* j.n.e. ja yksityiskohtaisesti jokaisen ryhmän suunnitelmista).

Oheistan Popoville tarkoitetun kirjelapun, kirjoittakaa hänelle venäjäksi.

Ilmoittakaa minulle *tarkoin* kapakan nimi, *katu* ja talon *numero* sekä tarkka kohtauksen *kellonmäärä*.

P. S. Pitääkö minun sähköittää Teille vai Hermanille vai kummallekin?

Olen ottanut selvää aikataulusta. Minun on sopivinta matkustaa täältä varhain aamulla. Berliinissä olen 4.40 Nachmittag* ja lähden 9.34 Abends** Friedrichstraßenbahnhofilta. Voidakseni tavata (*välttämättömästi* sekä Teidät että Hermanin) osoittakaa heti *kellonmäärä* (7—8—8¹/₂ illalla) ja jokin Friedrichstraßenbahnhofin läheisyydessä oleva *kapakka*. Ilmoitan Teille sähköitse lähtöpäivän, ja tapaamme toisemme siellä kapakassa.³¹²

Odotan pikaista vastaustanne. Teidän *N. Lenin*

P. S. Voisitte keksiä jotakin *henkilökohtaista* asiaa mainitulle latvialaiselle bolshevikille, jotta olisi aihetta aloittaa kirjeenvaihto hänen kanssaan.

Lähetetty Krakovasta Berliiniin

Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
alkakauslehden 5. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Tarkoitetaan J. Janson-Braunin kannattajia, sovittelijoita. *Toim.*

** — jälkeen puolen päivän. *Toim.*

*** — illalla. *Toim.*

317

I. F. POPOVILLE

Mr. Jean Popoff.

Rue du Beffroi. 2. A. Bruxelles.

7/I 1914.

Hyvä toveri! Olkaa hyvä ja koettakaa täyttää Teille kirjoittavien latvialaisten tovereiden pyyntö. He ovat parhaita ystäviämme.

Teidän *N. Lenin**Kirjoitettu Krakovassa*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

318

I. RUDIS GIPSLISILLE
TAI I. E. HERMANILLE

11/I.

Hyvä toveri!

Tapaamistilaisuuden olette järjestänyt mainiosti!

Mutta edustajan vuoksi sadattelen Teitä kovasti. Hän on varmaankin joko tomppeli tai saapas, joka on altis likvidaattorilurjusten juoruille ja parjauksille. Popoville on lähetytty KK:n taholta muodollinen valtakirja, ja hän, Popov, on puhunut vain *Sauerin* (Ulkomaisen Toimikunnan virallisen henkilön!!) kanssa. Likvidaattorit parhaavat tietysti Popovia.

Mutta edustajanne! Aika hanhi, jos hän uskoo likvidaatoreita. Sellaisen sotajoukon kanssa on naurettavaa ryhtyä sotaan likvidaatoreita vastaan. Sellaiset »soturit» eivät ole ansainneet muuta kuin olla koko ikänsä likvidaattorien saappaanuolijoita.

Miksi Te, tietäessänne tämän edustajan epävarmaksi, kirjoititte hänelle, että *minä* tarvitsen tietoja??! Kysymyshän oli siitä, että *Te* pyytäisitte häneltä tietoja. Nyt tämä edus-

tajanne kääntää kirjeenne *minua vastaan*: se vielä puuttui!
Olen hirveän vihainen.

Teidän *N. Lenin*

Kirjoitettu tammikuun 11 p:nä 1914
Lähetetty Krakovasta Berliiniin

Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa

Julkaistaan
käsitkirjoituksen mukaan

319

I. F. ARMANDILLE

...* Sain pää-äänenkannattajan. 8. sivu on kauhea. Piru ties, miksi ei ilmoitettu meille: aineistoa olisi kyllä löydetty lisää! Ja päivämääräksi ei olisi pitänyt laittaa 28/XII, vaan varhaisempi aika, kun ei ole sanaakaan kansainvälisestä toimistosta.

Monet ovat hermostuneita toimiston päätösten vuoksi.
Typerää!

»Mielipiteiden vaihto» on täysin hyväksyttävää, ja sellaista päätöslauselmaehdotusta ei sopinut ajaa karille.

Mutta se on *vale*, että kuutoset olisi hylätty. Kuutosryhmä *ei* edes *esittänyt* vaatimusta! Se *ei voinut* tehdä sitä sääntöjen vuoksi: kun duumassa on 7 eserrää + 6 sosialidemokraattia, niin parlamenttienvälisessä komissiossa äänivalta on vain 1 *eserrällä*.

KSToimisto voi vain ehdottaa meille »bons offices»** siinä mielessä, että neuvoteltaisiin, »vaihdettaisiin mielipiteitä» muiden puolueiden, ryhmien etc. kanssa. Sen se vain tekeekin. Vain sen! Konferenssin kutsuminen koolle etc. on likvidaattori- ja poroporvarilurjusten tyhmää asian Versimpelungia***. Nuo likvidaattorit ovat paskoja miehiä. Mutta kun me »vaihdamme mielipiteitä» — he tulevat olemaan tyytyväisiä!

Kuka kirjoitti pää-äänenkannattajaan artikkelin Beilisin jutusta?

* Kirjeen alkua ei ole löydetty. *Toim.*

** — »hyviä palveluksia». *Toim.*

*** — tekemistä typeräksi. *Toim.*

Miksi ette lähettänyt meille oikaisuvedoksia?? Olisi pitänyt sanoa, että porvarien tulee muodostaa *tasavaltalainen* puolue, jos he *todella* vastustavat Beilisin juttua.

*Kirjoitettu aikaisintaan
tammikuun 11 pnä 1914
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

320

V. P. MILJUTINILLE

Arvoisa kollega! Sain kirjeenne ja kiiruhdan vastaamaan, että Bogdanovin filosofisia latteuksia... ja »Tektologiaa» vastustavat artikkelit ovat äärimmäisen tarpeellisia. Pyydän lähettämään suoraan minulle, mieluummin kirjattuna ristisitteenä.³¹³ Vastaavanlaisia aiheita käsittelevät kirjoitukset ovat niin ikään tarpeellisia; olisin hyvin iloinen, jos suunnittelisitte niitä ja ilmoittaisitte.

Tervehdyksin V. Iljin

*Kirjoitettu tammikuun 14 pnä 1914
Lähetetty Krakovasta Vologdaan*

*Julkaistu ensi kerran 1924
»Sever» (Vologda) aikakauslehden
1. n:osssa*

*Julkaistaan konekirjoitusjäljennöksen
mukaan (perluustraatio)*

321

I. F. ARMANDILLE*

P. P. S.

Äkkäsin vasta nyt, kun luin uudelleen Kuznetsovin sähköon, ettei kysymyksessä ole nähtävästi esitelmä, vaan tammikuun 9. päivälle omistettu juhlakokous! Sellaiseen kokoukseen *ei voida yleensä* ilmoittaa Malinovskia (sillä olenhan kirjoittanut *ehdottomasta* legaalisuudesta ja pyydän taaskin *pitämään kiinni* siitä

* Kyseisen kirjeen V. I. Lenin on kirjoittanut lisäykseksi I. F. Armandille lähettämäänsä kirjeeseen, jota ei ole löydetty. *Toim.*

mitä tiukimmin: *ei* puolueesta, *ei* ryhmästä, *ei* val-
lankumouksesta *eikä* sosialidemokratiasta saa *edes*
mainita). Mitä minuun tulee, niin minut voitte laittaa
puhujien joukkoon 9. päiväksi tammikuuta, jos siitä on
hyötyä menestyksellenne (rahalliselle), *mutta pidä-*
tän itselleni pettämisoikeuden (sanon
etukäteen, etten lähde 9. I joukkokokoukseen kaiken-
laisten eserrien, Lederien & Kumpp. kaltaisten elukoiden
kanssa, vaikka tulisinkin Pariisiin).³¹⁴

*Kirjoitettu 1914,
ennen tammikuun 22 päivää
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

322

I. F. ARMANDILLE

25/I.

Hyvä ystävä! Kirjoitan lyhyesti asioista: Voitto!! Hurraa!
Enemmistö on puolellamme. Jään tänne noin viikoksi ja
joudun nähtävästi tekemään kovasti töitä.

Olen haltioissani voittomme johdosta.³¹⁵

Teidän uskollinen V. I.

Oulianoff, rue de la Tulipe. 11.
Bruxelles (Ixelles)

*Kirjoitettu tammikuun 25 pnä 1914
Lähetetty Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista*

323

I. F. ARMANDILLE

N:o 2.

... * Vastikään (klo 2 päivällä) tuotiin ylimääräistä li-
säpostia. Sinulta ei ollut taaskaan mitään...

* Kirjeen alkua ja loppua ei ole löydetty. *Toim.*

Olen saanut Buharinilta kirjeen Wienistä. Hän tapasi Burjanovin, joka oli matkalla Plehanovin luota. Plehanovilaiset ja muut ryhmien ulkopuolella olevat aikovat nähtävästi ryhtyä jonkinlaiseen yhteiseen »toimintaan»: Plehanov aikoo kaiketi julkaista lehteä. Trotski väkineen päästää julkisuuteen aivan kohdakkoin »Borba» julkaisunsa. He ovat tehneet sovun »Lutshin» kanssa; sen johdosta oltiin kirjeenvaihdossa. »Aidot» likvidaattorit jäävät »Nasha Zarjaan» — niin »toivoo» tämä väki.

Niin kirjoitti Buharin. Nämä uutiset ovat tärkeitä. Savua ei ole ilman tulta, ja nähtävästi havaittavissamme on uusi idioottimaisen sovitteluinnon aalto, jota KST aikoo varmaankin käyttää vuoden 1910 tammikuun kokouksen hengen mukaiseen ilveilyyn. No me olemme nyt jaloillamme ja paljastamme nuo hylkiöt.

On yritettävä *kaikin voimin* (tietenkin äärimmäisen tahdikkaasti) koota ja kerätä kaikenlaisia tietoja Pariisissa. Antonovin tompeli ei osaa kerätä juoruja Steklovilta, jota vastoin Steklov osaa lypsää häneltä rahaa. Meillä ei ole kopeekkaakaan, Kamenevillä perheineen ei ole *kerrassaan mitään*. Koeta siitä syystä saada aikaan, *ettei* UJK antaisi *kopeekkaakaan minnekään* muualle paitsi meille. Tarvitsemme *kohtapuoleen* ehdottomasti varoja pää-äänenkannattajan, erikoiskirjasen ja erään *mitä tärkeimmän* julkaisun painattamiseen (absolument entre nous: we will publish a special bulletin of the Central Committee — for Russia we've got a special transport possibility*).

Kaikenlaiset sovittelijat aikovat »pyydystellä» meitä! Bon!** saamme kyllä kiikkiin nuo heittiöt, mokomat narrit. He tuppautuvat suolle, liittoutumaan likvidaattorien kanssa? Bon! Taktiikkamme: vihollinen tekee virheellisen manööverin — annettakoon sille enemmän aikaa rämpiä kauemmas suolle. Yllätämme siellä nuo lurjukset. Toistaiseksi on siis koottava voimia ja varoja, — oltava pidättyväisiä (äärimmäisen!) — tiedusteltava enemmän. Pariisi on sopiva tiedustelu- ja »diversio»-keskus. Toivottavinta olisi, että *jaosto* hyväksyisi *iskevän* päätöslauselman Kautskya vastaan

* — (vain meidän kesken: alomme julkaista Keskuskomitean erikoisen bulletiinin*) — meillä on nyt erikoisia mahdollisuuksia kuljettaa Venäjälle).
Toim.

** — Hyvä. *Toim.*

(hänen lausuntoaan puolueen kuolemista on sanottava *hävyyttömäksi, julkeaksi, hirveäksi, typeräksi*). Ja jaostomme eräät »miltei sovittelijat» hankkivat tietoja plehanovilaisilta, sovittelijoilta (Makar, Ljova, Lozovski & Co) ja trotskilaisilta, samoin kuin bundilaisilta ja latvialaisilta.

Herätä ja pane äänestykseen UJK:ssa kysymys Kautskyn löylyttämisestä: jos enemmistö torpedoi, minä tulen ja löylytän tuon enemmistön niin, että se muistaa koko pienen ikänsä. Mutta minun pitää tietää, kuka sellaiseen enemmistöön tulee kuulumaan, *kuka mihin* kykenee. Toimi siis täyttä päätä!

Nik. Vas. voi saada osoitteellaan (KST:stä tai latvialaisilta) tiedotuksia, jotka ovat meille arvokkaita. Hyvin tärkeää on, että hän antaisi ne *viivyttelemättä* sinulle — sinä voit tutustua niihin sähköttääksesi minulle lyhyesti sisällön: tee niin, *mikäli se ei ole sopimatonta*, sillä juuri näinä päivinä (niin kauan kuin Malinovski on täällä) parin, kolmen vuorokauden myöhästymisellä (=kirjeen ja sähkeen välisellä aikaerolla) saattaa olla tavattoman olennainen merkitys. Luulen, että *voisit* vedota N. K:hon, mutta päätä muuten itse, sinähän sen paremmin tiedät.

Harkitkoon UJK, kuka Pariisissa olevista voisi auttaa kuutosia puheiden laadinnassa. Se on hyvin tarpeellista Krylenkon pidätyksen jälkeen. Lähetämme luettelon puheiden aiheista. *Kaikkien* erilaisten horjuvien ryhmien apu on tässä sopivinta ja mahdollisinta.

*Kirjoitettu 1914,
ennen tammikuun 26 päivää
Lähetetty Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

26/I.

Hyvä ystävä! Ystävällinen, herttainen, hyvä, lämminhenkinen kirjeesi ilahduttaa minua tavattomasti. Suunnattoman suuret kiitokset sinulle siitä!

Asiat ovat menneet täällä pilalle. Yksi on jo loikannut

sovittelijoiden puolelle, joten enemmistöä ei nyt ole ja kaikki käy mädän sovitteluhengen mukaisesti.

Matkustan täältä ensi viikon tiistaina tai keskiviikkona ja olen pian (vain yksi esitelmä Leipzigissä) Krakovassa.

Sieltä kirjoitetaan, että »Pravdan» asiat ovat huonolla tolalla — ei ole rahaa. Painosmäärä on pienempi. Vaillinki. Suorastaan onnetonta.

Uusi osoitteeni: Oulianoff, rue Souveraine. 18.

(Ixelles) Bruxelles.

Oheisesta Nik. Vas:lle tarkoitettusta kirjeestä löydät vastauksen kysymykseesi, olenko suutuksissani esitelmän epäonnistumisen takia. Ettenkö muka olisi! Se Antonovin idiootti! Ja ei osata järjestää käytännöllisiä asioita *ilman* häntä.

Pikalähetyksen olen saanut ja olen antanut kaikki Malinovskille. Hän on täällä ja viipyy vielä 2—3 päivää.

Säästä varoja UJK:ssa äläkä salli Antonovin haihatella.

Puristan lujasti, lujasti, lujasti kättäsi, hyvä ystäväni. Suo anteeksi että kirjoitan näin kiireesti ja lyhyesti. Ei ole aikaa.

Sinun V. U.

Bulletiini on kaikkein tärkein asia. *Rukoilen* sinua pitämään silmällä ja valvomaan tai järjestämään *ilman* Antonovia.

*Kirjoitettu tammikuun 26 pnä 1914
Lähetetty Pariisiin*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

N. V. KUZNETSOVILLE

Hyvä ystävä! Pariisiin en enää tule.

Suunnitellusta kansallisuuskysymystä koskevan esitelmän julkaisemisesta ei tule mitään.

Toistan: ei kopeekkaakaan *mihinkään muuhun*, paitsi KK:n bulletiineihin. Ne on painatettava *Riskinin kirjapainossa* (ei Stepanin), kun on sovittu hänen kanssaan asian ehdottomasta salaisuudesta. *Teidän itsenne* tai Inessan — **mutta ei Antonovin** — on otettava takaisin **kaikki** käsikirjoitukset ja **kaikki** oikaisuviedokset.

Lähetän huomenna aineistoa bulletiinia varten. Koko= lentolehtinen 9. I 1914. Neljä sellaista sivua. Kirjasinlaji — agitaatiolehtistä varten iso (1. sivu); 2. ja 3. sivua varten pieni.

Järjestäkää asia täysin epäantonovilaisittain ja ilman Antonovia. Hassua ja häpeä on järjestää käytännöllisiä asioita sellaisen haihattelijan välityksellä. Siihen tarvitaan hommamiehistä muodostettua komissiota eikä haihattelijaa (hän on herttainen ja hyvä mies, mutta järjetön haihattelija).

Lähetäkää viivyttlemättä kaikki muu kirjallisuus (pää- äänenkannattaja, ohjelma, säännöt, Kamenevin lentokirjanen, Lontoon pöytäkirjat* j.n.e. kaikki) Leipzigiin. Herrn Koiransky. Sophienstraße: 30¹ rechts. Leipzig. (Merkitkää expéditeur**.) Tiedottakaa minulle heti lähetyksestä: mitä ja milloin on lähetetty osoitteella Mr. Wladimir Oulianoff. Rue Souveraine. 18. Bruxelles (Ixelles).

Puristan kättänne. Teidän V. Lenin

Kirjoitettu tammikuun 26 pnä 1914
Lähetetty Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

...*** Pariisissa on suoritettava eräs tärkeä asia — UJK:n uudelleenjärjestely. Ja nyt se on vieläkin tärkeämpää.

Meillä on uusi, mainio kuljetusmahdollisuus. Uusi keino, toimii hyvin, on jo kokeiltu (sain eilen kirjeen). Huokea. Olemme kaikki haltioissamme. Ottavat 2 puutaa kuukaudessa.³¹⁷

Pitäisi julkaista. Meillä ei ole kuitenkaan rahaa eikä kirjapainoa, paitsi Pariisissa. Sen vuoksi julkaisutoiminnan järjestäminen Pariisissa on puolueen

* Tarkoitetaan VSDTP:n V (Lontoon) edustajakokouksen pöytäkirjoja Toim.

** — lähettäjä. Toim.

*** Kirjeen alkua ei ole löydetty. Käsikirjoitus on olemassa vain 3. sivulta alkaen. Toim.

kannalta *ensisijaisen* tärkeä tehtävä. Pyydän sinua hartaasti »sekä viran että ystävyiden» vuoksi *tekevään* sen.

Lähetin eilen N. V:lle käsikirjoitukset »Bulletiin» 1. n:oa varten. Niin ikään lähetin ohjeet kohta kohdalta.

Lue ne. Koeta saada aikaan, että niitä noudatettaisiin *täsmällisesti*. Vakuuta väelle, että me lakkautamme totta vie UJK:n, t.s. sivuuttaen sen nimitämme oman komission (KK:n puolesta), en totta vie laske leikkiä, jollei »Bulletiin» julkaisemista ja lähettämistä (mikä on koko puolueen kannalta *ensisijaisen* tärkeä asia) järjestetä äärimmäisen tunnollisesti eikä Antonovin tapaan.

Vaadin »Bulletiinia» koskevien ohjeitteni *kirjaimellisen* tarkkaa noudattamista. Se ensiksi. Toiseksi: UJK:n tulee muodostaa toimelias *komissio*, että Antonov (herttainen mies ja toveri, mutta aivan *toimintakyvytön* haihattelija, naurettavan *saa maton*) ei hoitaisi asian käytännöllistä puolta.

Julkaistava ja painatettava *kirjapainossa*. UJK:n (+komission) tulee valvoa *erityisesti* ja *joka päivä*. Kirjoitakaa ohjeet uudelleen ja *noudattakaa niitä äärimmäisen tarkasti*.

Aja tämä asia läpi UJK:ssa, *järjestä komissio*. Toistan, että asia on *ensisijaisen* tärkeä. Vastaa minulle *pikemmin*, onko kaikki tehty. Olen vielä täällä Brysselissä, *odotan* oikaisuvedoksia.

Oheistan kirjeen Vl. Hr:lle. Lue, anna N. V:lle ja *toimittakaa edelleen*.

Nimittäkää avustuskomissio *ennen* kuin matkustan täältä (olen viikon verran, tiistaihin tai keskiviikkoon asti).

Olen varma, että käsität asian tärkeyden ja käyt käsiksi hommaan kaikin voimin.

Sinun V. U.

[NB. Meillä ei ole kopeekkaakaan.]
[UJK saa maksaa kaiken.]

P. S. Edisherov on eloton mies. Kamski samoin. Sinä matkustat. Kuka sitten jää?

Asiaa hoitamaan on pantava 2—3 *kätevää*, toimeliasta henkilöä, jotka olisivat liikkeessä ja pistäisivät touhuksi, kävisivät joka päivä 2—3 kertaa kirjapainossa ja julkaisisivat

ajoissa »Bulettiiniin» sekä pitäisivät äärimmäisen tunnollisesti yhteyttä meihin. Ja UJKj »valvokoon» ylhäältä käsin.

*Kirjoitettu tammikuun 28 p:nä 1914
Lähetetty Brysselistä Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

327

C. HUYSMANSILLE

Hyvä ystävänä Huysmans!

Kiitos ystävällisestä kirjeestänne.³¹⁸ Valitan suuresti sitä, ettette ollut kaikkien odotusten mukaisesti latvialaisten sosialidemokraattien edustajakokouksessa avajaispäivänä, vaan keskiviikkona, juuri silloin kun Teitä ei odotettu ja minä satuin olemaan poissa asioiden vuoksi. Valitan tätä sitäkin enemmän, koska menetin tilaisuuden varsin mielenkiintoisen puheenne kuulemiseen.

Mitä tulee Toimeenpanevan Komitean pyyntöön, että »laatisin omissa nimissäni» lyhyen selostuksen erimielisyyksistä, en voi täyttää pyyntöänne, niin kovin valitettavaa kuin se onkin.

Sen tapaista selostusta en voi esittää »omissa nimissäni», minulla ei ole oikeutta tehdä sitä. Sitä paitsi olen varma, että KST:n Toimeenpanevesta Komiteasta ei ole suinkaan tärkeä »minun oma» mielipiteeni, vaan KK:n mielipide. Mutta heti Krakovaan palattuani ja otettuani yhteyden KK:n kaikkiin jäseniin laaditaan ja toimitetaan Teille Keskuskomitean vahvistamana selostus, jonka Toimeenpaneva Komitea on halukas saamaan.*

En voi olla kirjeeni lopussa kiittämättä Teitä ystävällisestä kutsustanne. Valitettavasti juuri tänään joudun olemaan yhdessä puolueemme duumaryhmän puheenjohtajan kanssa edustajakokouksen istunnossa, jossa käsiteltävänä on nimenomaan Ven. SDT-puolueen yhdistymistä koskeva kysymys. Haluaisin sen vuoksi lykätä tapaamistamme (Ven. SDT-ryhmän puheenjohtaja olisi niin ikään halukas keskus-

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 20. osa, ss. 60—67 ja 223—226. *Toim.*

telemaan kanssanne), joka voisi tapahtua huomenna klo 4 päivällä Maison du Peuplessa.

Olkaa niin ystävällinen ja sähköttäkää minulle, sopiiko se Teille, osoitteella: Oulianoff. 18. Rue Souveraine. 18. Ixelles-Bruxelles.

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu tammikuun 29 pnä 1914
Lähetetty Brysseliin*

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1963 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
1.—2. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä ensi
kerran 1964 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

328

C. HUYSMANSILLE

Bryssel, helmikuun 2 pnä 1914.*

Hyvä Huysmans!

Sain juuri kirjoitetuksi selostuksen loppuun ja ilmoitan Teille ennen Brysselistä lähtöäni, että tov. Popov on ottanut sen käännettäväksi ja Teille toimitettavaksi.

Teidän *N. Lenin*

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1963 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
1.—2. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä ensi
kerran 1964 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 48. osassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

329

V. M. KASPAROVILLE

Hyvä toveri! Vaitiolonne oudostuttaa ja vaivaa minua tavattomasti. Ilman »Vorwärtsia» on mahdoton työskennellä.

* Kirjeeseen oli merkitty erehdyksessä päivämääräksi 3. helmikuuta 1914. C. Huysmansille 7. maaliskuuta 1914 kirjoittamassaan kirjeessä (ks. tässä osassa olevaa 335. asiakirjaa) V. I. Lenin huomautti, että hän oli kirjoittanut kyseisen kirjeen 2. helmikuuta. *Toim.*

Olen jo 3—4 vuotta saanut aina ilmaiseksi »Vorwärtsin» — aina *helmikuuhun* 1914. Ja yhtäkkiä... lakattiin lähettämästä!

Mistä on kysymys? En kirjoita itse, koska pelkään saavani (jos tämä on likvidaattorien vehkeilyä) tölkeän vastauksen.

Mutta olisikohan se pelkkä erehdys?

Pyydän *hartaasti* käymään **ekspeditiossa** (ei suinkaan toimituksessa) ottamassa selvää asiasta ja vastaamaan minulle *heti*.³¹⁹ Nadja kirjoitti Teille tästä jo kauan sitten, mutta vastausta ei ole vain tullut. Mistä on kysymys? Ettehän vain ole sairastunut? Vastatkaa toki!

Teidän *Lenin*

Oheistan painetun osoitteen »Vorwärtsia» varten.

NB ||| Toistan: olen saanut 3—4 vuotta »*Sotsial-Demokrataa*», »Rabotshaja Gazetaa», Pietarin »*Pravdaa*» j.n.e. varten.

Kirjoitettu 1914 helmikuun 11 päivän jälkeen

Lähetetty Krakovasta Berliiniin

Julkaistu ensi kerran 1930

XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjituksen mukaan

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä ystävä! 1.* Bogdanovin lähtö on kuulemma aiheuttanut tyytymättömyyttä (nähtävästi intellektuelleihetöiden keskuudessa). »Rakas kunnan» Galjorkamme taitaa hapata. Priboilaiset³²⁰ ovat äänestäneet Bogdanovia.

Vedotaan (intellektuellei-ilkimysten ainaiseen tapaan) siihen, että työläisypperjodilaisia on kaikkialla (miksei niitä ole näkynyt missään...). Kaikki tuo on tietenkin valetta. »Vpperjod»-ryhmän seikkailuhalusta on kerrottava »Prosvestshenijessa». Mutta nyt on välttämätöntä, että Te (1) ryhdytte toimenpiteisiin. Asiaa on selitettävä, on väiteltävä vpperjodilaisuutta ja Bogdanovia puolustavien tyhmeliinien kanssa (Danski kuuluu nähtävästi heihin), varoitettava heitä. (2) On saatava ehdottomasti julkaistuksi kirjeenne teoksesta

* Perlustraatiotekstissä on virheellisesti 2. *Toim.*

»Johdatus kansantaloustieteeseen».³²¹ Kirjoittakaa heti. Ellei mene Teidän, lähetän minä.

2. Miten on kokoelman laita? Kirjoittakaa (»Marxilaisuus ja likvidaattoruus»³²²).

3. Kuinka on ollut mahdollista sellainen törkyinen juttu kirjallisuusseuran valiokunnissa (kamppailu painolakia vastaan)³²³... Liberaalien+likvidaattorien liitto (Heisin, Stiva Novitsh, Guliko). N. D. Sokolovkin on siellä... Ryhtykää toimenpiteisiin. Ajakaa hänet pellolle. Ja mikä tärkeintä, on aloitettava tämän johdosta hinnalla millä hyvänsä kampanja likvidaattoreita vastaan. Kirjoittakaa.

4. Miten on puheiden laita? Budjettihan käsitellään duumassa vasta 20. III v. 1. Eikö niin? Kirjoittakaa tästä.

*Kirjoitettu helmikuun 27 pnä 1914
Lähetetty Krakovasta Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehden 2. n:ossa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatio)*

331

»PROSVESHTSHENIJE» AIKAKAUSLEHDEN TOIMITUKSELLE

Henkilökohtaisesti Andrei Nikolajevitshille*

Arvoisa kollega! Lähetin tänään lisäksi Buharinin artikkelin. Kaikki on tarkoitettu 2. n:oon.** Toivottavasti riittää toistaiseksi. Bogdanovin lähdistä näyttää olevan aivan virheellinen käsitys, jota vastaan on kamppailtava.

1. Kuka on lähtenyt hänen vuoksensa pois? Ei kukaan. Aivan kuin me olisimme siis sysänneet jonkun syrjään; tämä valhe on kumottava.

2. Hän itse on miinus (eikä 0). Ihmettelen, että Priboissa kannatetaan Bogdanovia puolustamatta hänen virheellisiä latteuksiaan, puolustamatta hänen teoksessaan »Johdatus kansantaloustieteeseen» esiintyviä latteuksia. Se ei ole kollegiaalista. Olette unohtaneet. Kirjoittakaa. Selittäkää. Perustelkaa. Johan nyt, kun äänestetään ilman kollegiaalista mielipiteiden vaihtoa. Pelkurimaista. Mieleöntä. Matala-

* — A. I. Jelizarova-Uljanovalle. *Toim.*

** Kysymyksessä on aikakauslehti »Prosveshtshentje». *Toim.*

henkistä. Vahingollista. Antakoot selityksen st. G. G.*, minkä vuoksi he pyrkivät propagoimaan mädännäisyyttä työväen keskuudessa.

3. On olemassa »Vperjod»-ryhmää puoltava päätös. Se ei ole totta. Missä se on? Näyttäkää minulle heidän »Pravdaan» lähettämänsä kirjeet... Niitä ei ole. Se on sivistyneistöön kuuluvien pehmeäsydämisten sotkijoiden loruilua...

Lähetän vain toimituksen hyväksymiä artikkeleja. Siinä luvussa myös Pavlovin artikkelin. Se on sopiva. Bogdanov on mitättömyys, jolle on naurettavaa osoittaa paljon huomiota.

*Kirjoitettu helmikuun 27 pnä 1914
Lähetetty Krakovasta Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehden 2. n:ossa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatio)*

332

F. N. SAMOILVILLE

Hyvä Fjodor Nikititsh! Sain kirjeenne ja olen hyvin iloinen asioittenne järjestymisen vuoksi.

Nyt — lepoa, aurinkoa, unta, *r a v i n t o a*. Pitäkää vaaria kaikesta siitä. Annetaanko ruokaa kylliksi?

Pitää juoda e n e m m ä n maitoa. Juotteko?

Punnituttakaa itsenne kerran viikossa ja merkitkää joka kerta muistiin, paljonko painoitte.

Pitää käydä vaikkapa kerran 10 päivässä sikäläisen lääkärin luona, jotta hän valvoisi hoidon edistymistä. Onko Teillä lääkärin osoitetta? Jollei ole, kirjoittakaa, järjestän asian.

Tärkeintä on kuitenkin uni (*m o n t a k o [t u n t i a]** n u k u t t e ?*), aurinko ja [ruoka] varsinkin *maito*.

Kirjoittakaa *tarkoin* kaikesta tästä.

Terveisiä Nadjalta! Puristan kättänne ja toivotan kunnon lepoa.

Teidän Lenin

* Ei ole onnistuttu saamaan selville, mitä tarkoitetaan. *Toim.*

** Käsikirjoituksen reunasta on repeytynyt pois palanen. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussisällön perusteella. *Toim.*

P. S. Käykö ehkä kovin ikäväksi? Jos käy, niin voin järjestää, että tuttavat käyvät Teitä tapaamassa Genèvestä ja Lausannesta. Etteivät käynnit vain rasittaisi Teitä? Kirjoittakaa!

Onko täysihoitolassanne kylpyamme?

*Kirjoitettu helmikuussa 1914
Lähetetty Krakovasta Montreaux'hön
(Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdien 2. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

333

I. F. ARMANDILLE

2/III 1914.

Hyvä ystävä! Elämme yhä vielä raskaita aikoja: ei ole lehteä. Kamenevin matkustettua koko työjärjestelmässä tuntuu »käännös», mutta ei näy, *mitä* tämä uutuus antaa, *miten* asiat järjestyvät.

Pietarista on tullut viestejä 1) Mih. Step. (Olminskilta), joka valittaa sitä, että olemme haukkuneet ja ajaneet pois Bogdanovin, että muka väki itkeskelee etc. Aika hapatus, tuo herrtainen M. St.!

2) on saatu kirje Pietarin komitealta tai oikeamminkin P. K:lta. Elossa ja toimii hyvin. Se on kovin mieluista.

3) kirje eräältä KK:n jäseneltä, joka on »ylösnousemassa» Siperiassa 2 vuoden väliajan jälkeen (vankila ja karkotus).

Etten unohtaisi. Etkö satu tietämään, mitä on tapahtunut Popoville Brysselissä? Hän ei ole vastannut minulle 2—3 viikkoon (!!) *kiireellisiin* ja *tärkeisiin* kirjeisiin. Tarvitsisin häntä! Olisiko ehkä sairastunut? Vai olisiko hänen »historiansa», love-story*, tehnyt hänelle jotain, karkottanut hänet pois Bryselistä j.n.e.? Jollet tiedä mitään, niin ole hyvä ja tee näin: odota pari päivää, ellei siinä ajassa minulta tule muuta sanomaa, kirjoita Bryseliin *muiden tuttavien kautta* hänelle ja hänestä, että saisin *varman* tiedon, mistä on kysymys. Jotain uskomatonta ja mahdotonta!

Jos tiedät jotakin hänestä, kirjoita heti minulle.

Puristan kättäsi. Sinun V. U.

* — rakkaushistoria. Tolm.

P. S. Samoïlov kirjoittaa olevansa hieman ikävissään Montreaux'ssä. Minua on huolettanut jatkuvasti se, mistä löytäisin hyvän lääkärin tarkkailemaan häntä siellä (hermosairaus). Tietäisikö ehkä Kamski?

Läheletty Krakovasta Parliisiin

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

334

VSDTP:n KK:n VENÄJÄN-TOIMIKUNNALLE

J:tä varten*

Hyvät ystävät, teiltä ei ole tullut pitkään aikaan mitään tietoja. Asiat eivät ole kehuttavia. Oikeastaan viime kuukausina vangitsemisten jälkeen teillä ei... ei ole ollut kollegiota organisatorista toimintaa varten. Sellainen tilanne on suorastaan mahdoton. Minun nähdäkseni teidän pitäisi kooptoida 3—4 pietarilaista työläistä (siinä luvussa yksi kauppapalvelija), kuten osoitti aiheellisesti... Muutoin asia ei luista. Ja kooptoidut on erotettava ja eristettävä ehdottomasti osuuskunnan johtokunnasta ja legaalista laitoksista. Vastatkaa pikemmin. Olemme kutsuneet tänne joitakin, mutta vastausta ei ole toistaiseksi.

Edelleen pyydämme hartaasti järjestämään meille välttämättä yhteyden välittömästi PK:hon. Se on äärimmäisen tärkeää. Sitten »kuljettajasta». Oletteko saaneet »Bullettiin» 1. n:on? Mitä on tapahtunut miehelle, hän ei ole kirjoittanut... Asiat ovat olleet jamassa jo miltei kuukauden. Se on anteeksiantamatonta. Tiedustelkaa ja ottakaa selville, onko hän kunnossa ja elossa. Kostjahan tietää hänen nimensä.

Lopuksi pyydämme vastausta myös raha-asioihin. 1) Mitä varmaa olette saaneet tietää prenikasta? Ottakaa selvää, kiirehtikää. Onko oltu kiertomatalla (ja -käynnillä) pohattojen luona rahankeruutarkoituksessa? Kirjoittakaa siitä...³²⁴ Kassa on työpötyhjä, eikä ole kopeekkaakaan organisatorisiin matkoihin ja yleensä organisatoriseen toimintaan. On henkilöitä, joita voitaisiin käyttää..., mutta varojen

* — J. F. Rosmirovitsh. *Toim.*

puutteen vuoksi emme voi toistaiseksi tehdä mitään. Kirjoittakaa, oletteko tyytyväisiä Volkoviin, onko kaikki järjestynyt, muun muassa puheiden osalta.

Terveisiä kaikille. *Frey*

Kirjoitettu maaliskuun 4 pñä 1914
Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1960
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehdessä 2. n:ossa

Julkaistaan konekirjoitusjäljennöksen
mukaan (perlustraatio)

335

C. HUYSMANSILLE

Kansalainen Huysmansille

Krakova, maaliskuun 7 pñä 1914

Hyvä Huysmans!

Ensiksikin, samalla kun jätän puhumatta kirjeenne kerassaan sopimattomasta sävystä,³²⁵ esitän selostustani koskevat tosiasiat.

Helmiikuun 2 pñä 1914 matkustin pois Brysselistä; lupaukseni mukaisesti selostus *oli jo kirjoitettu*. Neljännestanti ennen lähtöäni kirjoitin Teille kirjeen (toveri Popovin läsnä ollessa) Pohjoisen aseman lähellä olevassa kahvilassa; mainitussa kirjeessä ilmoitin Teille, *että selostukseni on jo valmis* (20 pienikokoista sivua ja latvialaisten kongressin päätöslauselma*) ja että toveri Popov on ottanut sen käännettäväksi ja Teille toimitettavaksi.**

Kirjeen kuoreen oli painettu kahvilan osoite, ja jos kyseistä kirjettä ei ole Teille toimitettu, esitän vastalauseen Brysselin postikonttoriin.

Jos olette saanut tuon kirjeen, niin minua ihmetyttää suuresti, ettette mainitse siitä mitään.

Jollei toveri Popov ole toimittanut tähän mennessä Teille selostukseni käännoästä, niin siinä tapauksessa en ymmärrä mitään. Olen kirjoittanut hänelle jo monta kertaa luullen hänen sairastuneen, koska hän ei ole kirjoittanut minulle enää moneen viikkoon.

* Ks. V. I. Lenin, »Ehdotus päätöslauselmaksi Lätinmaan Sosialidemokratian suhtautumisesta VSDTP:hen» (Teokset, 41. osa, ss. 298—299). *Toim.*

** Ks. tässä osassa olevaa 328. asiakirjaa. *Toim.*

Lähetän hänelle tänään jälleen saantitodistusta edellyttävän kirjatun kirjeen saadakseni lopullisen selvytyden tästä kummallisesta tapauksesta. Kirjoitan myös toveri Karlsonille (256. Rue Grau. Bruxelles), jota pyydän käymään henkilökohtaisesti tapaamassa Popovia.

Toiseksi. Kirjeessä käyttämäne sanonnat (»luikertelu», »viivytyksipolitiikka» j.n.e.) ovat loukkaavia eikä Teillä ole mitään oikeutta käyttää niitä toverin suhteen. Sen vuoksi minun täytyy pyytää Teitä peruuttamaan varauksettomasti nämä sanonnat. Jos ette sitä tee, kirjoitan Teille viimeisen kerran.

Teidän *N. Lenin*

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1963 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 1.—2. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 48. osassa

Julkaistaan konekirjoitusjäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

336

I. RUDIS GIPSLISILLE

Hyvä toveri Rude!

Minua kummastuttaa kovin, kun te kirjoitate: »en käsitä tov. Leninin kantaa tässä asiassa» (t.s. kantaani, jonka olen ottanut latvialaisten edustajakokouksen sovitteluhenkisiin päätöslauselmiin³²⁶).

Eikö Herman sitten ole kertonut Teille, että taistelin kaikin tavoin? Mutta sovittelijat voittivat. Nyt on jatkettava taistelua edelleen, mutta on taisteltava järkevästi.

Vangitsemiset eivät ihmetytä minua, sillä likvidaattorit olivat järjestäneet edustajakokouksen *hävyttömän* julkisesti. Koko Bryssel tiesi! Koko Pariisi tiesi!

Opetus vastaisuuden varalta: kaihtakaa likvidaattoreita!

Näyttäkää tämä kirje Hermanille. Odotan sanomaa, milloin päätöslauselmat voidaan julkaista. »Pravdan» olisi saatava tehdä se ennen muita.³²⁷

N. K. lähettää terveisiä!

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1914
maaliskuun 12 päivän jälkeen
Lähetetty Krakovasta Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

337

GRANAT-VELJESTEN YHTIÖN TIETOSANAKIRJAN TOIMITUSSIIHTeerILLE

Krakova, maaliskuun 15 pnä 1914.

Suuresti kunnioitettu hra toimitussihteeril!

Hyväksyn toimituksen tarjouksen Marxia koskevan artikkelin kirjoittamisesta sanakirjaa varten.* Pyytäisin ilmoittamaan minulle, onko elämäkerta välttämätön artikkelin lopussa. Suuret kiitokset prospektista ja sanakirjaleikkeistä.

Vilpittömästi kunnioittaen

V. Iljin

Osoitteeni: Herrn Wl. Ulianow.

51. Ulica Lubomirskiego. *Krakau.*

(Toukokuusta 1914 alkaen: Poronin (Galizien). Itävalta.)

Lähetetty Pietariin

*Julkaistu ensi kerran 1959
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 4. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

338

C. HUYSMANSILLE

15/III 1914.

Hyvä Huysmans!

Olen vihdoinkin saanut Popovilta selityksen ja tiedon, että selostus on lopultakin lähetetty. Koska kerran olette »pelkästään sihteeril (ja kunnan mies)» ettekä »tärkeä persoona», voin sanoa, että tätä selkkausta ei olisi ollut, jos olisitte lähettänyt viikkoa tai paria aikaisemmin Popoville samanlaisen kirjeen kuin lähettitte 10. maaliskuuta 1914.

Mutta saatuani vitsikkään ja ystävällisen kirjeenne³²⁸, en

* Ks. V. I. Lenin, »Karl Marx (Lyhyt elämäkerrallinen katsaus ja marxilaisuuden esitys)» (Teokset, 21. osa, ss. 29—77 ja Valitut teokset neljässä osassa, 1. osa, ss. 5—34). Artikkelin kirjoittamisvaihetta koskevaa aineistoa ks. V. I. Lenin, Teokset, 35. osa, ss. 122, 123 ja tämä osa, ss. 356. *Toim.*

aio herättää mitään kysymystä ja minua ilahduttaa varsinkin se, että selkkaus on tyyten selvitetty.

Teidän V. L.

Lähetetty Krakovasta Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä
1963 »Cahiers du Monde Russe
et Soviétique alkakauslehdien
1.—2. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi
kerran 1964 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta

339

I. F. ARMANDILLE

...* Ja meillä pitäisi olla nyt vaikkapa pienikin *oma* ukrainalainen sosialidemokraattinen ryhmä. Kirjoita, onko sinulla tutustumismahdollisuuksia ja voitko tehdä jotakin tässä suhteessa.

Mikä suurenmoinen voitto Vakuutusneuvoston vaaleissa!³²⁹ Ihanaa! Koeta lancer** siitä kirjoitus Ranskan sosialistiseen (tai ammatilliseen) lehdistöön. Ja kuinka »Pravda» onkaan kaunistunut brother'in*** aikana, se on muodostumassa suorastaan kaunottareksi! Miellyttävä nähtävyys. *Ensimmäisen kerran* tuntuu sivistyneen, asioita ymmärtävän toimittajan johto itse paikalla.

Miltä sinusta vaikutti le geste de M-me Caillaux****?³³⁰ Myönnän, etten voi olla tuntematta tiettyä sympatiaa häntä kohtaan: olen luullut, että niissä piireissä on *pelkkää* korruptiota, pelkuruutta ja kataluutta. Ja sitten yhtäkkiä tarmokas nainen antaa päättäväisesti leçon*****!! Minua kiinnostaa, mitä sanovat valamiehet ja mitkä *ovat poliittiset* jälkiseuraukset. Eroakohan Caillaux? Suistetaanko radikaalit?

Puristan lujasti, lujasti kättäsi.

Sinun V. U.

*Kirjottettu 1914
maaliskuun 15 päivän jälkeen
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kirjeen alkua ei ole löydetty. Käsikirjoitus on olemassa vain 3. sivulta alkaen. *Toim.*

** — sijoittaa. *Toim.*

*** — veljen. *Toim.*

**** — rva Caillaux'n ele. *Toim.*

***** — opetuksen. *Toim.*

I. I. SKVORTSOV-STEPANOVILLE

24/III 1914.

Hyvä kollega! Taisitte noudattaa hieman liiaksi salaisuutta, joten en voinut pitkään aikaan arvata, kuka olette.

Olen sangen kiitollinen tiedosta.* Se on hyvin tärkeä. Mainitsemienne ehtojen mukainen osallistumisenne oli nähdäkseni varsin oikeaa ja asialle eduksi. Täytän mielihyvin pyyntönne (että ilmoittaisin tarpeen vaatiessa, ettette Te ole millään tavoin juonitellut aateveljien selän takana) ja luotan tietenkin *yksityiskohtaiseen* informointiin Teidän taholtanne. Toistan, asia on hyvin tärkeä oire; huomautuksenne »uuden kuohumisprosessin tarkkailun tavattomasta kiinnostavuudesta» ovat ehdottomasti oikeita. Tätä prosessia koskeva informointi on äärimmäisen välttämätöntä.

Katson Teidän tehneen virheen vain kutsumalla »huomatavan» j.n.e. »suuressa määrin menshevikkien puolelle kallistuvan, aivan turhamaisen korrektin» j.n.e. Te kirjoitatte: »Tarpeen vaatiessa hän todistaa, miten olen käyttäytynyt tapaamistilaisuuksissa.» Luulen, että mainitunlaiset herrat käsittävät korrektiluonon aivan toisin kuin me. Tämä ensiksi. He eivät kykene ymmärtämään, mikä on työläisten kavaltamista porvaristolle. Edelleen sellaisen tyyppin puoltolauseita Te ette tule *koskaan* tarvitsemaan; jo yksin luulemalla sellaisen puoltolauseen mahdolliseksi Te tunnustatte (suotta, aivan suotta) heikkoutenne ja asenteenne horjuvaisuuden y.m.s. Siten osallistumisenne tapaamistilaisuuksiin saa väärän tarkoituksen ja merkityksen. Henkilölle, joka pystyy välittömästi informoimaan järjestyneen voiman keskusta, annetaan tietoja horjuvien ainesten ja vihollistenkin mielialoista. Siinä ei ole mitään pahaa, vain hyvää. Mutta ei olisi pitänyt kutsua (ja muuttaa siten »voimatekijäksi»!!) intellektuelliraiskaa, joka ei kykene erottamaan porvaristoa sen antipodista. Juuri siitä voi aiheutua väärintulkintoja, juoruja, rettelöitä.

Tämä ei ole kuitenkaan olennainen virhe. Itse asia (Teidän ja meidän informointi) on paljon tärkeämpi.

Pyydän hartaasti kirjoittamaan useammin ja järjestämään.

* Ks. V. I. Leninille osoitettua I. I. Skvortsov-Stepanovin kirjettä (aika-kauslehti »Istoritsheski Arhiv» n:o 2, 1959, ss. 14—17). *Tolm.*

sitä varten säännöllisen yhteydenpidon. Vastatkaa pikemmin. Voisiko siltä »tyypiltä»* saada rahaa? Sitä tarvitaan kovin. Ei kannata ottaa 10 000 rpl vähemmän. Vastatkaa. Tiedottakaa edelleen, kuinka avomielisesti voitte keskustella: a) »tyypin» kanssa, b) hänen ystäviensä ja tuttaviansa, keskustelukumppaniensa ja muiden kanssa, c) kaikkien »tapaa-mistilaisuuksiin» osallistuvien kanssa. Pitäisi nähdäkseni valikoida ne, joiden kanssa sopii puhua avomielisesti ja asettaa heille avomielisesti seuraavan laatuista kysymyksiä: aa) me menemme taistelukeinoissamme niin ja niin pitkälle; voisiko saada tietää, kuinka pitkälle menette te? epävirallisesti, kahdenkeskisesti! bb) meidän panoksemme on se ja se voimien, keinojen y.m. mielessä; voisiko saada tietää, minkä panoksen te voitte antaa »duuman ulkopuoliseen» taisteluun. Sanottehan, että »tyypin» mielestä »liberaalit muuttivat rintamaa liian aikaisin vuonna 1905» — onkin »otettava selville», kaikkiko ovat sitä mieltä ja *likimain kuinka pitkälle aiotaan lykätä rintaman muutosta* (tätä ei tietenkään voida sanoa ajan pituuden eikä määrääjän, vaan poliittisten muutosten mielessä).

cc) voivatko antaa varoja?

dd) » perustaa illegaalisen lehden?

j.n.e.

Tarkoituksemme on saada tietoja ja sysätä auttamaan kaikin tavoin aktiivisesti vallankumousta asettamalla mahdollisimman suoraan ja avomielisesti kysymyksen (a:lle tai b:lle tai jopa c:lle: Tehän sen parhaiten näette) nimenomaan vallankumouksesta. Teidänkin olisi hyvä, mikäli se on mahdollista, tehdä selostus, jonka teeseistä lausuisin mielelläni tarpeen vaatiessa mielipiteeni.

Läheletty Krakovasta Moskovaan

*Julkaistu ensi kerran 1959
»Istoritshesk! Arhiv»
aikakauslehden 2. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kysymyksessä on nähtävästi A. I. Konovalov. *Toim.*

I. F. ARMANDILLE

...* Saksalaisten opportunistien opportunistista minä ja Grigori taidamme olla täysin samaa mieltä enkä ole havainnut erimielisyyttä heidän *iljettävyytensä* arvioinnissa. (En ole lukenut artikkeleita »Uusista tuulahduksista».)

Saksalaisilla on itse asiassa 2 *puoluetta*, ja tämä on pidettävä mielessä eikä suinkaan puolustettava opportunisteja (*kuten tekevät nyt »Neue Zeit» ja Kautsky*).

Ei ole kuitenkaan totta, että Saksan *puolue* olisi Euroopan opportunistisin. Se on silti parhain, ja tehtävämme on omaksua saksalaisilta *kaikki*, mikä on arvokasta (paljon lehtiä, iso puolueen jäsenmäärä, paljon jäseniä ammattiyhdistyksissä, säännölliset lehtitilaukset, tiukka valvonta parlamentaarikkoihin nähden — saksalaisilla tämä on sittenkin *paremmalla tolalla* kuin ranskalaisilla ja italialaisilla, puhumattakaan Englannista — j.n.e.), tämä kaikki on omaksuttava *tekemättä* myönnytyksiä opportunisteille.

»Sozialistische Monatsheften»³³¹ opportunisteja (ja siellä on *paljon* johtomiehiä) meidän ei pidä suojella (kuten tekevät »Neue Zeit» ja Kautsky sekä saksalaisten *Vors t a n d*), vaan *vainota kaikin voimin*. Grigorikin tekee aina niin saksalaisia koskeissa artikkeleissaan. Luen parhailaan Legieniä (ammattiliittojohtajaa), joka kertoo Amerikanmatkastaan, ja aion haukkua pahanpäiväiseksi tuon keljun opportunistin.**

Puristan lujasti kättäsi.

Sinun V. U.

Samoilov muuttaa nähtävästi lähipäivinä osoitetta. Kirjoitan heti kun saan tietää.***

*Kirjoiteitu 1914
huhtikuussa, ennen 8 päivä
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kirjeen alkua ei ole löydetty. Käsikirjoitus on olemassa vain 5. sivulta alkaen. *Toim.*

** Ks. V. I. Lenin, »Mitä Saksan työväenliikkeessä ei pidä jäljitellä» (Teokset, 20. osa, ss. 244—248). *Toim.*

*** G. L. Shklovski tiedotti 9. huhtikuuta 1914 päivätyssä kirjeessään V. I. Leninille, että hän oli sijoittanut F. N. Samoilovin Bernin kaupunginparantolaan. *Toim.*

I. F. ARMANDILLE

Lauantaina 11/IV 1914.

Hyvä ystävä! En tiedä vielä, oletko saanut kirjeeni, joissa kirjoitin sinulle Rahmetovia koskevan kirjeen katoamisesta, ja mihin toimenpiteisiin olet ryhtynyt.

Olet saanut ristositeen (jossa oli »Natshalo» kokoelman³³² alku), *mutta kovin myöhään*. Jos olet säilyttänyt ristositeen, siinä pitäisi olla postileimoja, ja kehottaisin lähettämään valituksen ministeriöön ja oheistamaan tuon ristositeen: minua kuohuttaa pirusti Rahmetovia koskevan kirjeen katoaminen ja katsoisin välttämättömiksi valitukset, vastalauseet j.n.e. Epäilen kovasti, että Pariisissa varastellaan (ja otetaan ennen perille toimittamista poliisin luettaviksi) venäläisten emigranttien kirjeitä. On tarkkailtava kirjeiden saantipäiviä.

Toivottavasti Aleksinskin yli on vedetty roikat? *Ainoa* keino sellaisissa tapauksissa (sanon sen *pitkän*, yli 15 vuoden kokemuksen perusteella) on ehdoton boikotointi *koko* jaoston taholta (mutta siinä on paljon vetistelijoita, jotka eivät varmaankaan ryhdy boikottiin ja ovat siis itse syy-päitä »rettelöön»).³³³

Olen tavattoman iloinen, että lapset saapuvat luoksesi ja matkustat pian heidän kanssaan viettämään kesää.

Puristan lujasti, lujasti kättäsi. Sinun *V. U.*

P. S. Pyydän anteeksi tämänpäiväisen kirjeeni lyhykäisyyttä: minulla on kova kiire.

Kokoelmaa (»Natshaloa») en ole vielä saanut.

Olisikohan taas vika postissa!??

Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

**SÄHKE »PUTJ PRAVDY» LEHDEN TOIMITUKSELLE
LEHDEN KAKSIVUOTISPÄIVÄN JOHDOSTA³³⁴**

Avustajilta

Arv. tov.! Onnittelten palavasti »Putj Pravdy» lehteä sen juhlapäivän johdosta ja toivotan jatkuvaa menestystä työ-

väenlehdistölle sekä oheistan samalla kahden pravdalaisen lahjoittamat päivänsiot 6 rpl 68 kop. sekä pravdalaisen Haneckin erikseen päivänsionsa lisäksi lahjoittamat 2 rpl.

Toveritervehdyksin V. Iljin

*Kirjoitettu 1914,
ennen toukokuun 5 päivää
Lähetetty Krakovasta Pietariin*

*Julkaistu huhtikuun 22 p:nä (v.l.)
1914 »Putj Pravdy» lehden 67. n:ossa*

Julkaistaan lehden tekstin mukaan

344

G. L. SHKLOVSKILLE*

Hyvä G. L.!

Miksi ette ole vastannut mitään Samoilovin suhteen (järjestäkää hänet välttämättömästi ruumiilliseen työhön — löytäkää sosialistien välityksellä lähistöstä joku maanviljelijä tai puutarhuri³³⁵ — ja Zgr:n** suhteen?).

Tervehdys! Teidän V. I.

*Kirjoitettu toukokuun 12 p:nä 1914
Lähetetty Poroninista Berniin*

*Julkaistu ensi kerran 1925
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 8. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

345

I. F. ARMANDILLE

...*** eikä 1912, vaan 1911) saimme »Sotsial-Demokratin» toimitukseen Vinnitshenkon venäjänkielisen kirjasen, joka oli kirjoitettu puolustukseksi niiltä syytöksiltä, joita hänelle esitettiin sosdem. taholta kirjoituksen »Rehellisyys itseään

* Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

** — Zragenin. *Toim.*

*** Kirjeen alkua ei ole löydetty. Käsikirjoitus on olemassa vain 3. sivulta alkaen. *Toim.*

kohtaan» vuoksi. Vinnitshenko pyysi, että hänelle vastattaisiin lehdistössä ja kirjeellisesti. Muistan kirjaseen synnyttäneen minussa vaikutelmia ja mieleni teki vastata, mutta kaikenlaiset pikkuasiat estivät. (Oh noita asioiden kaltaisia »pikkuasioita», asioiden korvikkeita, asioiden haittoja, kuinka suuresti vihaankaan tohinaa ja touhua, noita pikkuasioita ja kuinka erottamattomasti olenkaan sidottu niihin ainiaak-sii! That 'is a sign more that I am lazy and tired and badly humoured. Generally I like my profession and now I often almost hate it.*) Olen muuten kadottanut tuon kirjaseen (joka julkaistiin Lvovissa) ja unohtanut sen nimen. Jos voit, hanki se, lue ja lähetä minulle.

Minusta tuntui, että Vinnitshenko on vilpitön ja naiivi, kun hän asettaa kysymyksen: »onko sosialidemokraatilla oikeus (! sic!) käydä ilotalossa?» ja märehtii tätä kysymystä puolelta ja toiselta, mutta koko ajan *yksilöllisesti*. Hän on jonkinlainen puolianarkisti tai vallan anarkisti, ja vperjodilaisten luulisi saavan hänet tolaltaan. Pitihän hän Pariisissa jonkinlaisen referaatin »Rehellisyydestä itseään kohtaan» Lunatsharskin puheenjohdolla? Vai ovatko asiat siten, että Lunatsharski *kannattaa* Vinnitshenkoa, kun taas Aleksinski vastustaa? I would like to know some more details about it.**

Before leaving Paris you must*** neuvotella Nik. Vas:in, Kamskin, Ljudmilan kanssa Wienin kongressiin lähetettävää valtuuskuntaa koskevasta kysymyksestä. Olisi erittäin toivottavaa, että edustajia olisi enemmän. Vaikeutena on *rahakysymys* (matkakustannukset + 15 frs. kongressilipusta). Tehtävä: 1) tiedusteltava ennakolta henkilöitä, jotka sopivat edustajiksi ja voivat matkustaa omalla kustannuksellaan; 2) hankittava vielä varoja; 3) otettava selvää *paljonko* puutuu NN:ltä, MM:ltä j.n.e.

Puristan lujasti kättäsi. Your Lenin

*Kirjoitettu toukokuun
alkupuoliskolla 1914
Lähetetty Poroninista Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Tämä on jälleen merkki siitä, että olen laiskistunut, väsynyt ja huonolla tuulella. Yleensä pidän ammatistani, mutta nyt useinkin melkein vihaan sitä. *Toim.*

** — Haluaisin tietää enemmän yksityiskohtia siitä. *Toim.*

*** — Ennen Pariisista lähtöäsi sinun pitää. *Toim.*

346

I. RUDIS GIPSLISILLE

Hyvä ystävä!

Olen saanut 15/V päivätyn kirjeenne. »Pravdan» latvialaisen liitteen suhteen olen epäilevällä kannalla... eikö ole liian aikaista? Onko venäläisten yleensäkin sopivaa puuttua latvialaisten asioihin sellaisessa muodossa??

Lähetäkää, mikäli mahdollista, käännökset (1) Teidän julkaisematta jätetyistä artikkeleistanne, (2) »Zihņan»³³⁶ ja nykyisen legaalisen latvialaisen lehden pahimmista »sovittelemisistä» artikkeleista.

Pää-äänenkannattaja ilmestyy piakkoin. Lähetäkää latvialaisten edustajakokousta käsittelevä artikkeli.

Onnittelen onnistuneen, varsinkin Riiassa ja Pietarissa, vapunvieton johdosta!

Terveisiä Teille ja Hermanille (oletteko tosiaankin riitaantunut hänen kanssaan?).

Teidän Lenin

*Kirjoitettu 1914 toukokuun
15 ja 31 päivän välisenä aikana
Lähetetty Poroninista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

347

V. A. KARPINSKILLE

19/V 1914.

Hyvä ystävä! Minulla olisi Teille pyyntö: olisiko kirjastossanne tai voisitteko hankkia minulle Sveitsistä Rubakinin »Kirjojen parissa» *ensimmäisen* osan?

Muuten: Tekö lähettitte minulle ensimmäisen osan?³³⁷ Jos niin on laita, niin enhän ole lähettänyt Teille korvausta postikuluista! Ettekä Tekään ole muistuttanut siitä. Kirjoittakaa, olkaa hyvä, lähetän kummastakin osasta. (Ensimmäistä tarvitsen hyvin lyhyeksi ajaksi.)

Onko »Putj Pravdy» aina saatavissanne?

Miten on käynyt sen nuoren bolshevikin, wietmeriläisen,

hermostuneen kasvinsyöjän, jonka tapasin luonanne vuosi sitten?*

Voisiko kukaan tuttavistanne matkustaa Wieniin edustajana *omalla kustannuksellaan* (meillä ei ole varoja! sääli kylä!)³³⁸ Etsikää, tiedustelkaa. Meidän pitäisi muodostaa valtuuskunta.

Puristan lujasti kättänne. Terveisiä tov. Olgalle. Myös N. K. lähettää terveisiä kummallekin.

Teidän *Lenin*

Wl. Uljanow
Poronin (Galizien), Autriche.

Lähetetty Genèveen

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

348

I. F. ARMANDILLE

25/V 1914.

Dear friend!** Malinovskin juttu paisuu. Täällä häntä ei ole. Näyttää tavallaan »paolta».³³⁹ Tämä tietysti saa ajattelemaan pahinta. Aleksei sähköttää Pariisista, että venäläiset lehdet sähköttävät Burtseville, että Malinovskia syytetään provokaatiosta.

You can imagine what it means!! Very improbable but we are obliged to control all »ouï-dire». Wiring does not cease between Poronin, Pietari et Paris.*** Petrovski sähkötti tänään, että »valheelliset huhut on hälvennetty. Likvidaattorit käyvät halpamaista kampanjaa».

»Russkoje Slovo» on sähköttänyt Burtseville, että epäilykset ovat huomattavassa määrin hälvenneet, mutta »toiset lehdet (???) (likvidaattorienko???) jatkavat syyttelyä».

* Kysymyksessä on A. F. Iljin-Zhenevski. *Toim.*

** — Hyvä ystävä! *Toim.*

*** — Voit kuvitella, mitä se merkitseell. Hyvin epätodennäköistä, mutta me olemme velvollisia tarkistamaan kaikki »huhupuheet». Sähkötykset Poronin. Pietarin ja Pariisin välillä eivät lakkaa. *Toim.*

You can easily imagine how much I'am worried.*

Your V. I.

*Lähetetty Poroninista Lounaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

349

G. I. PETROVSKILLE

Suuresti kunnioitettu G. I.!

Saimme juuri Teiltä kirjoituksen, jonka olette ollut velkaa. Kiitos siitä. Ihmettelemme, kun ei ole tullut sanomia eikä kirjeitä.

Tervehdys ja parhaat toivotukseni!

V. Lenin

Toivottavasti kestätte lujina Malinovskin mielettömän lähdön ettekä hermostele. Erottaminen on tarpeetonta. Hän on itse vetäytynyt sivuun. Tuomittu. Poliittinen itsemurha. Mitä rangaistusta siinä enää tarvittaisiin?? Miksi?? Älkää hermostelko. Puheet ovat olleet erinomaisia. Rohkeasti eteenpäin. Likvidaattoreita on kuitenkin leimattu lokaamisen ja likaamisen johdosta *liian vähän*. Heistä käytettäköön joka päivä nimitystä: likainen lehti, likaiset pännäpyörittäjät. Heidän asiansa on likaaminen. Meidän asiamme on tehdä työtä. Malinovski on mennyttä miestä, juttu on selvä. Tuhoutunut. Itsemurha. Miksi pitäisi vielä märehtiä asiaa ja hukata aikaa? Työhön ja alas likaiset pännäpyörittäjät!

*Kirjoitettu 1914
toukokuun 25 päivän jälkeen
Lähetetty Poroninista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1962
»Istoritsheski Arhiv»
alkauslehdessä 1. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Voit helposti kuvitella, kuinka huolestunut olen. *Toim.*

GRANAT-VELJESTEN YHTIÖN TIETOSANAKIRJAN TOIMITUSSIIHTEERILLE

Granat-yhtiön julkaisujen toimitussiihteerille

Suuresti kunnioitettu kollega!

Olen saanut 24. V päivätyn kirjeenne. Olkaa niin ystävällinen ja tiedottakaa, kuinka laajat elämäkerralliset tiedot haluaisitte saada ja mihin mennessä.

Pyydän muuten hartaasti ilmoittamaan myös, mihin mennessä Marxia koskeva artikkeli pitäisi *viimeistään* lähettää.

Ottakaa vastaan vakuutukseni, että olen valmis palvelukseen.

V. Iljin

Osoite: Uljanow. Poronin (Galizien). Itävalta.

*Kirjoitettu 1914 kesäkuun 6 ja
heinäkuun 21 päivän välisenä aikana
Lähetetty Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1959
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 4. n:o:ssa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

OTE »TRUDOVAJA PRAVDA» LEHDEN TOIMITUKSELLE LÄHETETYSTÄ KIRJEESTÄ

... Onko totta, että huomattavien pravdalaisten työläisten keskuudessa on sovitteluhenkisiä pyrkimyksiä ja että eräällä heistä — sukunimeltään joko Malinin tai Dolinin — on ollut pitkä keskustelu tästä lehden avustajan kirjailija M. N:n kanssa? Olisi äärimmäisen tärkeää saada tietää, onko kysymyksessä virtaus ja minkälainen, mikä on sen olemus, mitkä ovat heidän yhtenäisyyshehtonsa, vai onko kysymyksessä yksitynen henkilö ja satunnainen mielikuvittelu.

Plehanoviin ja hänen »Jedinstvoonsa»³⁴⁰ nähden on otettava heti sellainen sävy, että huomattava teoreetikko, jolla on suuria ansioita taistelussa opportunistia, Bernsteiniä, antimarxilaisia filosofeja vastaan, mies, jota vuosien 1903—1907 taktilliset virheet eivät estäneet routavuosina 1908—

1912 ylistämästä »maanalaisuutta» ja paljastamasta sen vihollisia ja vastustajia, kääntää nyt valitettavasti jälleen heikon puolensa. Hänen ajattelunsa täydellinen epäselvyys johtuu kenties osaksi siitä, ettei hän tunne lainkaan asiain-tilaa: epäselvää on nimittäin, kenen kanssa hän haluaa yhteinäisyyttä, narodnikkien kanssa (ks. »Sovremennik», missä hänen nimellään jo koreilevat hrat Himmerit)? vai »Nasha Zarjan» likvidaattorien ja hra Potresovin kanssa ja millä ehdoin? Kun nämä kysymykset on asetettu, sanottakoon rauhallisesti: tuskinpa lukija saa selvää vastausta näihin luonnollisiin kysymyksiin. Kirjoitusten perusteella näet tiedetään, että *juuri* nämä kysymykset ovat Plehanoville *epäselviä*.

Vielä kerran terveisiä, onnittelen valtavan menestyksen johdosta (talous, talous!!!) ja toivotan kaikkea parasta.

»Putj Pravdyn» avustaja

Lehden sävyä on muutettava ennen Wienin edustajakokousta. Taisteluvaihe on alkanut. Hävyttömiä ryhmäkuntalaisia on lyötävä olan takaa, estettävä armotta heidän hajottamisyrityksensä. Että uskaltavatkin hajottaa $\frac{4}{5}$!!* Kirjoitakaa parilla sanalla, olemmeko samaa mieltä? milloin julkaisette?

Likvidaattoreita ja ryhmäkuntia vastaan on hyökättävä heti mahdollisimman voimakkaasti: 40 000:n tulee tietää varma kantamme. Velvollisuutemme on saattaa seikkailijat pilkan kohteeksi...

*Kirjoitettu 1914 kesäkuussa,
18 päivän jälkeen
Lähetetty Poroninista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran huhtikuun
22 p:nä 1962
»Pravda» lehden 112. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Dear friend! Tänään saapui tieto, että KST:n Toimeenpaneva Komitea on määrännyt pidettäväksi 16., 17. ja 18.

* — t.s. bolshevikkien »Pravda» lehden ympärille ryhmittyneen valvutuneen työväen *4/5. Toim.*

heinäkuuta Brysselissä niin sanotun »yhdistävän» konferenssin.*

On muodostettava valtuuskunta. Emme tiedä, lähemmekö me. Ehkä Grigori, mutta luultavinta on, ettei hänkään lähde.

KK:n toimeksiannosta käännyn puoleesi ja pyydän osallistumaan valtuuskuntaan. Matkakulut maksamme.

Taktiikan suunnitteleme yksityiskohtaisesti.

Jos on suinkin mahdollista järjestää asiat lasten kohdalla 6—7 päiväksi (kenties lyhyemmäksi ajaksi, koska konferenssi kestää 3 päivää), niin *minä* pyytäisin sinua suostumaan. Tunnet hyvin asiat, puhut mainiosti ranskaa, luet »*Pravdaa*». Lisäksi olemme suunnitelleet Popovia, Kamskia, Juria. Heille kaikille on kirjoitettu.

Vastaa siis heti tuntiakaan viivyttlemättä. Suostu pois!

Very truly** V. I.

Emme ole vielä tehneet päätöstä emmekä muodostaneet valtuuskuntaa: *t u n n u s t e l e m m e* vain. Toistaiseksi on ollut ainoastaan alustavia neuvotteluja. Mutta aikaa on vähän.

On pidettävä kovaa kiirettä!

Suostu todellakin! Rentoudut kunnolla ja autat samalla asiaa!!

Grigorin vaimo on sairaana. Minä en halua matkustaa »periaatteessa». Nähtävästi saksalaiset (kiukustunut Kautsky ja Kump.) tahtovat tuottaa meille harmia. Soit!*** Me esitämme tyynesti (siihen minusta ei ole)^{8/10} käsittävän enemmistön nimissä mitä kohteliaimmin (siihen minusta ei ole) ranskan kielellä ehtomme. Sinähän olet nyt rohkeampi, olet pitänyt esitelmiä ja suoriutuisit mainiosti! Kas tässä Venäjän valvutuneiden työläisten *enemmistön* ehdot, jos *hyvät* toverit haluavat yhtenäisyyttä. Elleivät halua, mitenkä vain!!

»He» haluavat ryhtyä kanssamme »taisteluun» (ratkaisevaan) Wienissä. Pelkkää uhkailua!! He eivät *v o i* tehdä mitään!!

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 4 päivää*

*Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 20. osa, ss. 487—529. *Toim.*

** — Kunnioittaen. *Toim.*

*** — Olkoon menneksil *Toim.*

353

KANSAINVÄLISELLE SOSIALISTISELLE TOIMISTOLLE

Arvoisa toveri!

KK:n toimeksiannosta olen velvollinen tiedottamaan Teille, että KK:mme on erikoisessa päätöksessään katsonut täysin mahdottomaksi omalta kohdaltaan osallistua Brysselin konferenssiin 16.—18. heinäkuuta, ellei sinne kutsuta Puolan oppositiota samanlaisin oikeuksin kuin on muilla neuvottelukokouksen osanottajilla.³⁴¹ Me emme suorastaan voi keskustella edes Venäjän asioista, Puolan asioista puhumatkaan, ellei mukana ole Venäjän Puolan sosdem. työläisten ainoa reaalinen, kans. vap. järjestö.

Jään suureen kiitollisuuden velkaan, hyvä toveri, jos vastaatte tähän kirjeeseen sähkeellä. Toivottavasti mainitun järjestön kutsuminen ei kohtaa esteitä.

Olisimme erittäin halukkaita tietämään tarkoin, mitä järjestöjä ja keitä yksityisiä henkilöitä olette kutsunut.

*Kirjoitettu alkaisintaan
heinäkuun 4 p:nä 1914
Lähetetty Poroninista Brysseliin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

354

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Kävin eilen kävelemässä vuoristossa (viikkokausia kestäneiden sateiden jälkeen sää on mainio) enkä sen vuoksi vastannut eilen kirjeeseesi. Olen *sangen* iloinen, että olette kaikki terveitä ettekä sairastele ja että teillä on tekemistä.

Pyytäisin sinua varustamaan kongressia varten kaikki tarpeelliset viitteet (lainaukset) ja asiakirjat, jotka koskevat likvidaattoreita. Pariisi ja minä olemme halukkaita auttamaan sinua. Tukholman pöytäkirjat — maanalaista järjestöä koskevat lainaukset («Nasha Zarjan» 3. n:o³⁴² y.m.) — pää-äänenkannattajamme ja tärkeimmät likvidaattoreja vastaan tähdätyt artikkelit. Joudut mahdollisesti osallistumaan

»konferenssiin» (kaikkien »fraktioiden» konferenssiin) ja esiintymään julkisesti likvidaattorien syyttäjänä ja puolueen kannattajana (enemmänkin, KK:n edustajana).

En ole kirjoittanut enkä halua kirjoittaa mitään parii-silaisille »löylytyksestä», joka annettiin Aleksinskille. Mut-ta... oletteko lukaisheet lehtileikkeen, jonka lähetin teille?* Nik. Vas. oli väärässä: hän auttoi Aleksinskia, joka tekey-tyy nyt »uhriksi». Se on selvä. Boikotti ja yhteinen päätös-lauselma. Se on oikein. Löylytys on väärin: **kaikki** sivulliset asettuvat nyt Nik. Vas:ia *vastaan*. »Tavat» saattavat muodostua emigranttipiireissä kerrassaan huligaanimaisiki, jos tappelu muodostuu yleiseksi... Päätöslauselmat, boi-kotti — nämä ovat *ainoita* sopivia toimenpiteitä...

Täällä ei ole mitään uutta. Vieraat eivät ole vielä saapuneet. Grigorin vaimo on edelleenkin sairaalassa.

Teidän vilpittömästi uskollinen V. I.

Toivotan sinulle kaikkea hyvää ja parasta...

Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,

ennen 6 päivää

*Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista*

355

I. F. ARMANDILLE

Dear friend! Pelkään hirveästi, että kieltäydyt matkus-tamasta Brysseliin, millä saatat meidät *kerrassaan mahdotto-maan* asemaan. Niinpä olen keksinyt vielä yhden »kompromis-sin», ettet voisi enää mitenkään kieltäytyä.

Nadja arvelee, että vanhimmat lapsesi ovat jo saapuneet ja voit helposti jättää heidät 3 päiväksi (tai ottaa Andrju-shan mukaasi).

Siltä varalta, että vanhimmat eivät ole saapuneet eikä lapsia voi *mitenkään* jättää 3 päiväksi, ehdotan: mat-kustat *yhdeksi päiväksi* (16:nneksi, **vaikkapa vain puoleksi päiväksi**, lukeaksesi selostuksen) joko

* Kysymyksessä on G. A. Aleksinskin avoin kirje, joka julkaistiin »Nasha Rabotshaja Gazetan» 41. n:ossa kesäkuun 21 päivänä 1914. *Toim.*

niin, että jätät lapset yhdeksi päiväksi tai vaikkapa kutsut siksi päiväksi K-vitshin, jos se on tuiki tarpeellista. (Maksamme kulut.)

Kysymys on näet siitä, että edes perusselostus tulisi lue-
tuksi *todella kunnolla*. Se on *äärimmäisen*
tärkeää. Siihen tarvitaan ehdottomasti *erinomaista* ranskan
kielen taitoa, erinomaista, sillä muutoin vaikutus on oleva
nollan arvoinen, *ranskan kieltä*, koska muutoin $\frac{9}{10}$
jää käännettäessä *epäselväksi* Toimeenpanevalle Komitealle,
johon juuri onkin vaikutettava (saksalaisista *ei ole toivoa*
ja he *voivat jäädä* poisikin).

Erinomaisen ranskan kielen taidon lisäksi tarvitaan tien-
tenkin *asian olemuksen ymmärtämistä* ja
tahdikkuutta. Sinua paitsi *ei ole ketään*. Sen vuoksi
pyydän, pyydän niin hartaasti kuin suinkin voin suostumaan
edes yhdeksi päiväksi (luet selostuksen, pyydät anteeksi, että
perheessäsi sairastellaan, matkustat pois jätettyäsi muut
asiat Popovin hoidettaviksi). Jos olet kirjeellisesti jo kiel-
täytynyt, lähetä sähke (Uljanow, Poronin — 10 sanaa mak-
saa 60 helleriä): »suostun yhdeksi päiväksi», »suostun vain
16:nneksi» j.n.e.

Puristan lujasti kättäsi. Sinun vilpittömästi uskollinen

V. I.

Me kirjoitamme kyllä KK:n selostuksen.* Sinun tehtä-
väsi on kääntää ja lukea se *kommentaarien kera*,
joista sovimme.

P. S. The new chairman is not here but must come very
soon.**

Kamski, Popov, sinä. Safarov vain sihteerinä, sellaiseksi
olen suunnitellut valtuuskunnan kokoonpanon.

I hope you will not now decline my demand. A good »lec-
ture» in French, in good French will help our party *extre-
mely****

Olen kovin huolissani Brysselin vuoksi. *Ainoastaan*
sinä voisit hoitaa asian mainiosti. Grigori tuskin voi mat-

* Ks. V. I. Lenin, »VSDTP:n KK:n selostus ja ohjeet Brysselin neuvot-
telukokouksessa Keskuskomiteaa edustavalle valtuuskunnalle» (Teokset, 20. osa,
ss. 487—529). *Toim.*

** — Uutta puheenjohtajaa ei vielä ole, mutta hänen pitäisi saapua hyvin
pian. *Toim.*

*** Toivottavasti et enää evää pyyntöäni. Hyvä ranskaksi, hyvällä rans-
kan kielellä pidetty »luento» auttaa tavattomasti puoluettamme. *Toim.*

kustaa: Zina on yhä vielä sairaalassa (paha »flegmoni») ja Grigori on perin hermostunut. *Minä en ole nyt sopi va.* Ja sitä paitsi Grigori puhuu vain saksaa (sitäkin huonosti), ja ilman »ranskalaista» me menetämme ⁹/₁₀!!

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 6 päivää
Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran osittaisesti
1959 »Voprosy Istorii KPSS»
alkakauslehdessä 5. n:o:ssa*

*Julkaistu täydellisesti 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

356

S. G. SHAUMJANILLE

Hyvä Suren!

Ihmettelen, kun ette ole vastannut olennaiseen seikkaan (tai huomannut sitä) lakiehdotuksessa. *Minikä mukaan* määritellään eri kansakuntien sivistysmenojen suhteellinen osuus? (jos vaaditaan, ettei tämä osuus saa olla pienempi kuin on kyseisen kansakunnan osuus väestöstä).

Teidän tulee miettiä sitä. On koottava tietoja. Tutkiskeltava kirjallisuutta. Detaljoitava. Esitettävä numerotietoja Kaukasian elämästä.

Teillä ei kuitenkaan ole sanaakaan siitä!

Autonomian sisällyttäminen itsemääräämiseen *ei ole oikein*. Se on suoranainen virhe. Ks. »*Prosvestshenijessa*» olleita artikkelejäni.* Te epäröitte ja »etsitte» jotakin. Suotta. On *tajuttava* ohjelma ja pidettävä kiinni siitä.

Kirjoittakaa minulle arvostelu »*Prosvestshenijessa*» olleista artikkeleistani, niin jutustelemme.

On häpeä pitää kiinni valtakunnankielestä. Se on poliisivaltaisuutta. Mutta venäjän kielen *suosittelemisessa* pienille kansakunnille ei ole mitään poliisivaltaisuutta. Ettekö tosiaankaan ymmärrä poliisipatukan ja vapaan ihmisen suosituksen välistä eroa? Hämmästyttävää!

* Ks. »Arvostelevia huomautuksia kansallisuuskysymyksestä» ja »Kansakuntien itsemääräämisoikeudesta» (Teokset, 20.osa, ss. 1—36 ja 385—446 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 201—252). *Toim.*

»Minä liioittelen suurvenäläisen nationalismin vaarallisuutta»!!! Sepä hullunkurista! Kärsivätkö ehkä Venäjän 160 miljoonaa *armenialaisten* tai *puolalaisten* nationalismista? Eikö *venäläisen* marxilaisen ole häpeä pitää kiinni armenialaisen kanakauppiaan kannasta? Isovenäläinenkö vai armenialainen, puolalainen nationalismi sortaa ja suuntaa Venäjän hallitsevien luokkien *politiikkaa*?? »armenialaisen» sokeuden vuoksi Te muututte Purishkevitshien ja *heidän* nationalisminsa hantlankariksi!

Muusta. Kootkaa viivyttelämättä ja lähettäkää tarkat tiedot: 1) siitä, milloin ja kuinka usein on ilmestynyt gruusian-, armenian- ja muunkielisiä sos.-dem. lehtiä Kaukasiassa (siitä ja siitä päivästä ja vuodesta siihen... asti). Niin ja niin monta n:oa. *Likvidaattorien* ja *meidän*. 2) Niiden kaikkien painosmäärä. 3) Raha-avustuksia antaneiden työläisryhmien lukumäärä. 4) Muut tiedot. — **Pitäkää kiirettä.** Wieniä varten tarvitaan *tosiasioita* eikä fraaseja. Vastatkaa heti.

Teidän V. I.

Kirjoitettu 1914, ennen heinäkuun
6 päivää Poroninissa

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjottuksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Dear friend! Kehotan, ettei päätettäisi heti, t.s. ettei puhuttaisi siitä, tuleeko olemaan yhteinen vai likvidaattoreista erillinen valtuuskunta. »Edustajat päättävät itse.»³⁴³

(me tietenkin viemme läpi 2 erillistä: Internationaalien sääntöjen mukaan on kokeiltava ensin yhteistä, mutta *jollei suostuta*, niin äänten jakautuminen toimistossa ratkaisee).

Kollontain alustukseen nähden olen samaa mieltä kanssasi: tehkään hän sen, mutta ei Venäjän nimissä. Ja keskustelussa sinä otat ensimmäiseksi tai toiseksi puheenvuoron.

Best wishes. Yours truly* V. I.

* — Parhaat toivotukseni. Kunnioittaen. *Toim.*

Odotin tänään vastaustasi. Ei vain tule. Kirjeet kulkevat kauemmin kuin Brysseliin!

Olemme saaneet lähetyksen. Many thanks. I've got your despatch. Many, many thanks! M-r chairman is *not yet* here!! And I do not yet know, if my proposition (to send you) will be voted (if not, Gregory will go himself). More thanks!!*

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 9 päivää*

*Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

358

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Olen juuri sopinut Grigorin kanssa, että hän ei matkusta (Zina on yhä sairaana!) (minäkään en matkusta) — ja että *Keskuskomitea on vahvistanut sinut ja Popovin* (ja luultavasti +Kamskin +Safarovin vain sihteeriksi).

Lähetän huomenna selostuksen alun ja lopun. Valmistelen sinua varten lisäksi joukon ohjeita: olen varma, että lyöt mainiosti sekä Plehanovin (hän matkustaa!!) että Kautskyn (matkustaa). Annamme heille opetuksen... suurenmoista!

Sinun V. I.

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 9 päivää*

*Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

359

I. F. ARMANDILLE

Dear friend!

Lähetin juuri kirjeen papalle (Mr. Harrison. 35. Mornington Crescent. 35. London. N. W.), hän on KST:n jäsen, että

* — Paljon kiitoksia. Olen saanut sähköksi. Paljon, paljon kiitoksia! Hra puheenjohtajaa *ei ole vielä kukaan!* Enkä tiedä vielä, hyväksytäänkö ehdotukseni (sinun lähettämisesistäsi) (ellei, niin Grigori matkustaa itse). Vielä kerran kiitoksia! *Toim.*

hän lähettäisi Popoville (Popoff, rue du Beffroi. 2. A. Bruxelles) valtakirjan 5 hengelle.

{ Petrova (=Inessa; ei kannata sanoa nimeä likvidaattoreille!)

{ Popov

{ Vladimirski

{ Jurjev

{ Volodin* (Safarov).

Kaksi viimeksi mainittua *eivät luultavasti matkusta.*

Suo jalomielisesti anteeksi, että kirjeeni on sekava. We have many guests and I am extremely nervous, almost ill.**

Lähetän kirjattuna KK:n selostuksen. Käännä se, ole hyvä, t.s. ryhdy heti kääntämään (ja tee *mahdollisimman kohteliaaksi, vähennä* jyrkkyyksiä ja haukkumisia) — ja lähetä venäläinen teksti *Popoville* sitä mukaa kuin olet kääntänyt.

(Jätin itselleni oman konseptini, jotta voisin lähettää korjauksia ja lisäyksiä ja että I could take a counsel of Mr. Chairman who is not yet here but *must* come soon.***)

Käännöksen kehotan tekemään puhettasi, en lehdistöä enkä toimistoa varten (Popov ottaa sitten puhtaaksikirjoitetun kopion konseptistasi ja esittää sen Toimistolle) — yritä tehdä niin, että vaikuttaisi siltä kuin puhuisit käyttäen hyväksesi muistiinpanoja. (Ota venäjänkielinen teksti mukaasi, mutta *älä anna* sitä likvidaattoreille, joille voit sanoa, että et ottanut sitä mukaasi, vaan otit mukaasi ainoastaan käännöksen.)

Aloita kääntäminen IV osasta («ehdot»). Se on tärkein ja se pitää lähettää pikemmin Popoville (jonka täytyy tutkia ja valmistautua ja keskustella Berzinsin kanssa).

NB [Kirjoittaessasi selostuksen ranskankielistä konseptia jätä tilaa korjauksille ja lisäyksille.

Brysseliin olisi paras saapua 15:s. Mutta jollet voi, niin myös 16:s sopii. Ota kirjeysteys Popoviin.

* Nimet Jurjev, Volodin on käsikirjoituksessa pyyhitty yli. *Toim.*

** — Meillä on paljon vieraita, ja olen hirveän hermostunut, miltei sairas.

Toim.

*** — voisin neuvotella hra puheenjohtajan kanssa, joka ei ole vielä täällä, mutta jonka pitäisi kohta tulla. *Toim.*

NB [Lyijykynällä merkityt numerot tarkoittavat täkäläisen konseptini sivuja oikaisujen ja korjausten varalta.

Tiedota, ole hyvä, useammin (vaikkapa aivan lyhyissä kirjeissä) valmistautumisestasi, epäselvistä kohdista etc.

Yours very truly V. I.

P. S. Kehotan sinua pyytämään ensimmäisen puheenvuoron selostusta varten ja esittämään tarpeen vaatiessa syyksien, että lapsesi ovat sairaana, mikä voi pakottaa sinut, jos tulee sähkösanoma, matkustamaan heti kotiin.

Kirjoitan Kamskille ja pyydän häntä kokoamaan kaiken aineiston. Lähetän täältä huomenna ja ylihuomenna *n i p u t* sinulle ja Popoville.

Lue kääntöpuolelta, saattaa olla hyödyksi, kirjoitin vahingossa sinulle tarkoitetun kirjeen kääntöpuolelle Popoville!!*

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 10 päivää*

*Lähetetty Poroninista Louvraan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

Julkaisu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaisaan käsikirjoituksen mukaan

360

I. F. POPOVILLE

Säilyttäkää erittäin huolellisesti konferenssissa suoritettavia töitänne varten ja *palauttaka*a sitten *täsmällisesti minulle* kaikki asiakirjat, joita Teille lähetetään Pariisista, Pietarista ja muualta.

Jos Pietarista lähetetään »Stoikaja Myslin»³⁴⁴ 18. n:o ja 4. IV ja 5. IV 1914 ilmestyneitä porvarilehtiä, niin ne on liitettävä aineistona *KK:n selostukseen* (kysymykseen likvidattorien suhtautumisesta huhtikuun 4 p:n mielenosoitukseen³⁴⁵). Selostus lähetetään Inessalle.

Teidän ja Vladimirskin tärkein velvollisuus (Inessan tehtävä on pitää ranskankielinen puhe) on kirjoittaa mahdollisimman tarkasti muistiin kaikki tapahtumat, varsinkin saksalaisten puheet, *erikoisesti Kautskyn*, ja lähettää siitä selostus *KK:lle*.

* Ks. seuraavaa kirjettä. *Toim.*

On vaadittava erityisesti kaiken kääntämistä ranskaksi ja oltava (siinä mielessä) tunnustamatta saksan kieltä.

Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,

ennen 10 päivää

Lähetetty Poroninista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran osittaisesti

1959 »Voprosy Istorii KPSS»

aikakauslehden 5. n:ossa

Julkaistu täydellisesti 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen

48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

361

KUSTANTAMO PRIBOILLE

Arvoisa kollega! Olen teille hyvin kiitollinen siitä, että lähetitte loppuosan kirjasta »Marxismi ja likvidaattoruus». Minulla olisi teille vielä eräs hyvin tärkeä pyyntö. Olkaa hyvä ja lähettäkää viivyttelämättä tämän kirjan kaikki painetut arkit (t.s. koko kirja) osoitteella: rue du Beffroi. 2. A. Bruxelles. M-r Jean Popoff. Asia on äärimmäisen tärkeä eikä siedä hetkenkään viivytystä. Lähettäkää pikajunnassa, palkatkaa lähetti ja lähettäkää varta vasten Varsovan asemalle. Maksan heti teille kaikki kustannukset lähettämällä postiosoituksen, jos vaaditte.

Pyydän kokoamaan, jos on suinkin mahdollista (asia on tärkeydeltään sellainen, jollaisia on kerran kahdessa vuodessa), lisäaineistoa (»Pravdan» ja »Severnaja Rabotshaja Gazetan»³⁴⁶ n:ot kahden viime viikon ajalta, »Nasha Zarjan», likvidaattorien kirjalliset *helmet*, neuvotelkaa asiasta »Trudovaja Pravdan»³⁴⁷ toimittajan kanssa). Lähettäkää samassa paketissa. Toivottavasti ette kieltäydy. »Nasha Zarjan» 3. n:ossa olleet Bulkinin ja Martovin artikkelit, Axelrodin artikkelit puolureformista — elikkä vallankumouksesta, »Stoikaja Myslin» 18. n:o, Pietarin porvarilliset *iltalehdet* 4. IV 1914 ja *aamulehdet* 5. IV 1914, artikkelit narodnikkien ja likvidaattorien liittoutumisesta vakuutuskampanjassa. Kaikki, minkä *ehditte* ennen Varsovan radan postijunan (kaiketi iltajunan) lähtöä.

Kirjoitettu heinäkuun 11 pnä 1914

Lähetetty Poroninista Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1959

»Istoritsheski Arhiv» aikakauslehden

4. n:ossa

Julkaistaan

konekirjoitusjäljennöksen mukaan

(periustraatio)

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Pääkaupungistamme tuli tänään (sunnuntaina) kaksi työmiestä, erittäin hyviä poikia. Parlamenttiryhmämme uusi puheenjohtaja* tulee huomenna tai aivan lähipäivinä.

On hyviä uutisia. Osallistumisesi Brysselin »yhdistävään» konferenssiin on nyt äärimmäisen tärkeää. Sinä voit tehdä matkan hyvin, hyvin nopeasti — saapua 16. pn aamulla ja lähteä Brysselistä 18. pn illalla. Sinä suostut, eikö niin?

Suostu, ole hyvä.

Sinun V. I.

P. S. Kirjoitan tästä lähtien sinulle useammin pitääkseni sinua tietoisena tapahtumien kulusta.

*Kirjoitettu helmäkuun 12 pnä 1914
Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkarl, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista*

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Olen sinulle tavattoman kiitollinen, kun suostuit. Olen ilman muuta varma, että suoritat erinomaisesti tärkeän osasi ja annat ansaitun vastauksen Plehanoville, Rosa Luxemburgille ja Kautskylle sekä Rubanovitshille (hävytön!), jotka matkustavat Brysseliin toivoen voivansa järjestää mielenosoituksen yleensä meitä ja muun muassa minua vastaan.

Olet kyllin hyvin perillä asioista, puhut hyvin ja olen varma, että voit olla nyt kyllin »julkea». Älä missään nimessä käsitä »väärin päin», jos annan sinulle muutamia yksityisiä neuvoja helpottaakseni vaikeaa tehtävääsi. Plehanov saattaa mielellään »hämilleen» naistovereita puhumalla heille »yhtäkkiä» kohteliaisuuksia (ranskaksi y.m.s.). Sinun on oltava

* — G. I. Petrovski. *Toim.*

valmis vastaamaan siihen nopeasti — olen aivan ihastuksisani, toveri Plehanov, olette todella vanha hurmuri (tai kohtelias kavaljeeri) — tai jotakin samaan tapaan *höyhentääksesi* häntä kohteliaasti. Tiedä se, että kaikki tulevat olemaan hirveän kiukkuisia (olen hyvin iloinen siitä!) nähdessään minun olevan poissa ja haluavat luultavasti kostaa sinulle. Olen kuitenkin varma, että näytät »kyntesi» parhaalla mahdollisella tavalla. Riemuitsen jo ennakolta kuvitellessani, miten he ällistyvät julkisesti kohdatessaan kylmäjärkistä, rauhalista ja hieman halveksivaa vastustusta.

Plehanov »esittää» mielellään »kysymyksiä» tehden pilaa kyseltävästä. Neuvoni: anna heti nenälle — Teillä on muka samoin kuin jokaisella konferenssin osanottajalla oikeus esittää kysymyksiä, mutta vastaukseni ei ole suinkaan tarkoitettu Teille henkilökohtaisesti, vaan koko konferenssille, jonka vuoksi pyydän nöyrimmästi olemaan keskeyttämättä minua — jotta »kysymysten esittäminen» tulisi heti muutetuksi *hyökkäyksiksi* häntä vastaan. Sinun tulee olla koko ajan hyökkäyskannalla. Taikka näin: vastauksen asemesta tai vastausta varten (pidän *tätä* parempana) *pyydän* vuoromukaisessa järjestyksessä *puheen* vuoron ja saatte täysin tyydyttävän vastauksen. Kokemuksestani tiedän tämän parhaaksi menettelytavaksi hävyttömiin henkilöihin nähden. He ovat pelkureita ja asettuvat, talttuvat heti.

He eivät pidä siitä, että siteeraamme päätöslauselmia. Sehän on paras vastaus: olen tullut tänne näet etupäässä tiedottamaan työväenpuolueemme *virallisista* päätöksistä. Niinpä kerronkin yhdestä niistä, mikäli joku on kiinnostunut noista päätöksistä.

Erikoisesti nota bene ja lue etukäteen:

1) vuoden 1912 tammikuun konferenssin päätöslauselma konferenssin konstituomisesta.* Se koskee vuoden 1912 tammikuun konferenssin *laillisuutta* (Rosa Luxemburg herättää luultavasti kysymyksen laillisuudesta, ja samoin myös toiset). (Olen muuten iloinen, että... saksalaiset tulevat ymmärtämään huonosti tai eivät tule ymmärtämään ollenkaan puhettasi — istuudu lähemmäksi Toimeenpanevaa Komiteaa ja puhu *sille*. Itselläsi on kuitenkin *täysi* oikeus pyytää Huysmansilta joka saksalaisen puheen jälkeen: olkaa hyvä, käännös!)

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 17. osa, ss. 433—434. *Toim.*

2) 1912 ja 1913 hyväksytyt päätöslauselmat *joustavista* muodoista* (Kautskyta varten: se hölmö ei jaksa käsittää, että *maalalaisen järjestön* hyväksyminen ja yritykset löytää *uusia* muotoja tämän maalalaisen järjestön ja sen organisaation suojelemiseksi ovat eri asia).

3) II 1913 hyväksytty päätöslauselma *perusjärjestöjen yhtenäisyydestä*** («Te muka erotatte 670 työläisryhmää??») Höpötystä! *Me kutsumme heitä* mukaan. — »Enemmistöllä ei ole muka oikeutta erottaa vähemmistöä.» — Paitsi siinä tapauksessa, kun vähemmistö rikkoo enemmistön tahtoa vastaan eikä alistu virallisiin päätöksiin. Meidän tapauksemme onkin juuri sellainen).

Sinun V. U.

Muista, ettet unohda konferenssin *virallisesti* määriteltyä tarkoitusta (ota Popovilta tai Huysmansilta KST:n XII 1913 hyväksymän päätöslauselman ranskankielinen teksti):

Esitettävä yhteisesti oma mielipide
kiistakysymyksistä!!

Eikä muuta! Esitettävä yhteisesti oma mielipide, sinä teet juuri sen.

Hyvin tärkeä, *populääriä* (ranskalaisiin nähden on oltava äärimmäisen populääri) selitystä kaipaava aihe on niin ikään illegaalinen järjestö, *sen* vaatima äärimmäinen luottamuksellisuus, salaisuus etc. Teidän eurooppalaisten on hyvä olla: puolue on julkinen, legaalinen, ovat olemassa luettelot puolueen jäsenistä, julkinen valvonta ja tarkastus!! Silloin *kaikki* on helppoa!!

Meillä sitä vastoin puolueen illegaalisten järjestöjen jäsenistön tarkka ja julkinen määrittely *on mahdotonta*, samoin kuin on mahdotonta julkinen valvonta. Sen vuoksi tarvitaan maximum luottamuksellisuutta, jotta voitaisiin säilyttää kuri ja toimia yksimielisesti, kun taas likvidaattorit hävittävät itse yhteistoimintamahdollisuudenkin luopumalla maalalaisesta järjestöstä.

Erheellinen on kuitenkin käsitys, ettei Venäjällä voida nyt määrittellä aatevirtausten *voimakkuutta* eikä sitä, *kenen* puolella on enemmistö.

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 17. osa, ss. 452—453 ja 18. osa, ss. 448—450. Toim.

** Ks. V. I. Lenin, Teokset, 18. osa, ss. 453—455. Toim.

Se voidaan määritellä kyllin varmasti ja epäilyksettömästi lehden ansiosta, *työläisryhmien tekemien lahjoitusten perusteella* etc.

(Lähetin Popoville joukon taulukoita ja asiakirjoja otosikoiden kääntämistä varten ja toimistolle esitettäviksi.)

Grigorin mielestä ei saa poistua sen perusteella, että kieltäydyttään pitämästä ja julkaisemasta pöytäkirjoja; kirjallinen julkilausuma pitää kuitenkin jättää. *Toimeenpaneva Komitea on välittäjä*. Tämä on muistettava visusti (se on sanottu Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston XII 1913 hyväksymässä virallisessa päätöslauselmassa). Ei tuomari, vaan *välittäjä*. Niinpä onkin tarpeen vaatiessa sanottava: kiitämme välittäjäntoimesta, olemme hyväksyneet sen mielihyvin, ja siteerattava KST:n päätöslauselmaa (XII 1913). Sana »välittäjäntoimi», mutta välittäjää pyydämme ilmoittamaan vastapuolelle: 1) *ehtomme* ja 2) *objektiiviset tiedot*. Siinä kaikki!!

NB. Me olemme *autonominen* puolue. Muista se visusti. *Kennelläkään* ei ole oikeutta pakottaa meitä muiden tahtoon eikä Kansainvälisellä Sosialistisella Toimistollakaan *ole* siihen *oikeutta*. *Uhkaukset* ovat *pelkkää sanahelelinää*, mikäli niitä tulee olemaan.

Lähetän huomenna selostuksen loppuosan. Sinulla on nyt totta totisesti kova kiire, aikaa on vähän, työtä on paljon! Kiitän jo etukäteen.

Kunnioittaen V. I.

*Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,
ennen 13 päivää*

*Lähetetty Poroninista Lovranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

*Julkaistu ensi kerran osittaisesti
1959 »Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 5. n:ossa*

*Julkaistu täydellisesti 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

Hyvä ystävä! Pidämme parhaillaan erikoisistuntoa uuden puheenjohtajan ja muiden työmiesten kanssa.³⁴⁸ Tilanne on

erinomainen. Olen äärettömän iloinen vuoksesi ja kiitollinen sinulle siitä, että vapautit minut täyttämästä velvollisuuksiani Brysselissä (Martov on Brysselissä. Tehtäväsi on kovin vaikea, mutta tavattoman tärkeä). Olen sinulle hyvin, hyvin kiitollinen niin epämieluisan ja niin taidokkaasti suorittamasi työn johdosta.

Edustajakokouksemme pidetään elokuussa. Meillä on jo miltei kaikki tarvittavat varat.

Pyydän sinua keskustelemaan Berzinsin kanssa. Mikä on hänen mielipiteensä ja mitä suunnitelmia hänellä on? Kuka heistä voi osallistua? Heidän KK:nsako? Vai eikö? Tai voivatko ehkä heidän paikallisjärjestöjensä edustajat? Edustajakokouksemme pitää sujua hyvin. Keskustele avomielisesti hänen kanssaan, muusta sovimme sittemmin kirjeitse.

Sähkötä välttämättömästi ja seikkaperäisemmin *l a u a n t a i n a y ö l l ä* yhteenvedot, tulokset y.m. Lennätintoisimmomme on sunnuntaisin auki *v a i n* aamulla klo 8—10.

Puheenjohtajamme viipyy täällä sunnuntaihin asti. Hänen täytyy tietää tulokset.

Jos konferenssissa kysytään, kutsummeko me (t.s. KK:mme) edustajakokoukseen *k a n s a l l i s i a* järjestöjä, vastaa: *k y l l ä*.

Vilpittömästi kunnioittaen V. I.

Kirjoitettu viimeistään

heinäkuun 16 pñä 1914

Lähetetty Poroninista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Lenin'n Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

Käännös englannista

G. L. SHKLOVSKILLE

Hyvä ystävä! Varmaankin tiedätte, miten Brysselin konferenssi päättyi. Puolan oppositio siirtyi likvidaattorien puolelle!

Nyt alkaa petturuuden kausi, mutta se ei muuta mitään.

Selvää on, että me emme rupea sekaantumaan »yhteiseen kdustajakokoukseen» — likvidaattorit + Rosat + Aleksins-eit + Plehanovit.³⁴⁹

Miten on Samoilovin terveyden laita? Onko hyvinkin paraneemaan päin? Paraneeko hän Wieniin mennessä? (Valmis-

taudutteko Te muuten Wieniin? Vastatkaa seikkaperäisemmin.) Kirjoittakaa mahdollisimman yksityiskohtaisesti Samoilovista.

Mitä vikaa hänen vatsassaan on löydetty?

Terveisiä perheelle! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1914 heinäkuun
18 päivän jälkeen
Lähetetty Poroninista Berniin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

366

V. M. KASPAROVILLE

Hyvä ystävä! Pyydän Teitä hartaasti ottamaan tehtäväksenne meidän informoimisen *Venäjän vallankumouksellisten päivien*³⁵⁰ aikana.

Olemme ilman lehtiä.

Pyydän Teitä

1) lähettämään joka päivä (tavallisena ristositeenä) *berliiniläisiä* lehtiä, joissa on *eniten* tietoja Venäjältä («Vorwärts» ja ehkä sitäkin mieluummin »Berliner Tage blatt»³⁵¹: valitkaa se, missä on enemmän sähköitä Venäjältä).

2) samoin Pietarin ja Moskovan venäläisiä lehtiä (meillä on vain »Kijevskaja Mysl») — »Retsh», »Novoje Vremja» (*heinäkuun päiväistä alkaen*)...

3) sähköitä *erikoisen*, poikkeuksellisen tärkeistä tapahtumista, mikäli niitä tulee olemaan, sellaisista kuin sotilaskapinoista y.m.s.

Osoite kaikkea varten (myös sähköitä varten) *Ulianow* (vain kaksi sanaa). *Poronin*.

Menot kustannamme. Kirjoittakaa heti postikortti, otatko tehdäkseenne (toivottavasti ette kieltäydy) ja paljonko on lähetettävä rahaa.

(Täkäläiset posti- ja sähkösanomamaksut ovat samat kuin Saksan rajojen *s i s ä l l ä*.)

Odotamme siis vastaustanne. Teidän *Lenin*

P. S. Olkaa hyvä ja lähettäkää niin ikään »Vorwärtsista» saksittuja leikkeitä kaikesta, mikä koskee Brysselissä 16.—18. VII 1914 pidettyä konferenssia ja sikäläistä »blokkia» (Rosa + Plehanov + Aleksinski + likvidaattorit j.n.e.).

*Kirjoitettu 1914 heinäkuun
18 päivän jälkeen
Lähetetty Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

367

I. F. ARMANDILLE

Huysmans ja Vandervelde turvautuivat *kaikkiin* uhkauksiin. Säälittäviä diplomaatteja! He luulivat pelästyttävänsä meidät (tai teidät). Siinä he eivät tietenkään onnistuneet.

Minä ja Grigori olemme sitä mieltä, että viisainta olisi yleensä kieltäytyä osallistumasta. Venäjän työläiset eivät kuitenkaan ymmärtäisi sitä, ja *oppikoot* nyt käytännöllisen esimerkin perusteella.

Sinä hoidit asian paremmin, kuin mitä minä olisin pystynyt sen tekemään. Ei vain kielen puolesta, olisin varmasti *räjähtänyt*. En olisi sietänyt ilveilyä ja olisin sanonut heitä lurjuksiksi. *Ja sitä hän he vain halusivatkin* — siihenhän he provosoivatkin.

Sitä vastoin te ja sinä hoiditte asian rauhallisesti ja lujamielisesti. *Extremely thankful a greeting you.**

Kummastelen, kun tänään (sunnuntaina) ei ole tiedotusta konferenssin *päättymisestä*. Se lienee päättynyt jo lauantaina klo 4. Esitittekö te (kolme edustajaa, te, latvia-laiset + Puolan oppositio) kirjallisen julkilausuman?

Odotan kuvausta vaikutelmistasi. Sinun *V. U.*

*Kirjoitettu heinäkuun 19 p:nä 1914
Poroninissa*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Mitä suurimmat kiitokseni ja tervehdykseni sinulle. *Toim.*

I. F. ARMANDILLE

Sunnuntaina. 19/VII.

Hyvä ystäväni! Sain tänään ensimmäisen kerran hyvän sanoman (erittäin, erittäin hyvän!) — sen on kirjoittanut nähtävästi Kamski. Tuhannet kiitokset sinulle!! Tehtäväsi oli vaikea ja ... Huysmans teki kaikkensa vastustaessaan sinua ja valtuuskuntaamme, mutta sinä torjuit hyvin onnistuneesti hänen metkunsä. Olet tehnyt hyvin suuren palveluksen puolellemme! Olen kiitollinen sinulle varsinkin sen johdosta, että esiinnyit minun edestäni. Sähkösanomassa (eilisessä) sanotaan, että »te (me) ja latvialaiset» *olitte mukana* äänestämässä laajaa päätöslauselmaa, joka koski taktiikkaa ja organisaatiota (ei ole enää erimielisyyttä taktiikasta etc.). Olen varma, että tässä on kirjoitusvirhe. Te ja latvialaiset *e t t e* olleet mukana (kuten myös ohjelmassa).

Likvidaattorien *v i i m e i s e n ä* valttina on ulkomainen apu, mutta sekin valtti lyödään.

Lähetin pojalle 150 fr. Taitaa olla liian vähän? Ilmoita, ole hyvä, viivyttelämättä, paljonko suuremmat ovat menosi olleet. Lähetän heti.

Edustajakokouksemme pidetään täällä likimain 20.—25. elokuuta uutta lukua. Sinun pitää edustaa

1) UJK:ta

2) Brysselin valtuuskuntaa.

Olisi parempi, jos tulisit aikaisemmin. On hyvin paljon tehtävää. Sovitaan kirjeitse etukäteen.

Sinun V. U.

...P. S. Vandervelde ja Kautsky levittävät juorua, että Lenin muka »piileskelee Brysselissä»!! Sanos muuta! Voi noita iljettäviä juoruakkoja, heillä on vain *y k s i* taistelukeino.

Sinä ja Popov höyhensitte erinomaisesti Huysmansin. Sen hän kyllä ansaitsee. Kirjoita, oletko kovinkin väsynyt ja kiukkuinen. Oletko ehkä vihainen minulle siitä, että sain sinut matkustamaan?

*Kirjoitettu heinäkuun 19 p:nä 1914
Poroninissa*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista*

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystäväl! Sain tänään kirjeesi ja kirjeen Popovilta. En jaksakaan käsittää kunnolla, mistä olette eri mieltä, ja luulen, ettei se ole kovin tärkeä asia. Tärkeää on *vain* äänestys, ja teit oikein, kun et osallistunut siihen. Se on kaikki kaikessa.

Miksi sinusta on niin »äärimmäisen epämieluisaa» kirjoittaa valtuuskunnan jäsenen velvollisuuksien täytöstä? — En ymmärrä. Sinun ja Popovin riita on mitätön asia. Miksi olet vastahakoinen olemaan edustajana??? Kirjoita, ole hyvä, avoimielisesti!!

Kiitän sinua konferenssin yksityiskohdista! Täällä on toveri Latvian puolueesta. Sovimme hänen kanssaan tarkoin heidän osallistumisestaan edustajakokoukseen.

Olisi erittäin hyvä, jos ryhtyisit kirjeenvaihtoon Kautskyn kanssa (hän on katala, aivan selkärangaton, vaikutuksille altis mies, joka muuttaa alinomia kantaansa salassa pitämiensä vaikutteiden mukaisesti ja kantaa kaunaa minua vastaan »rahajutun» vuoksi: varsin katalaa on tekeytyä »puolueettomaksi» tai esiintyä »puolueettomana», kun itse on puolueellinen ja kiukuissaan pääasiassa minulle sen jälkeen, kun riiteli henkilökohtaisesti kanssani rahoista. Katalaal). Jos hän on pyytänyt sinua kirjoittamaan hänelle ja jos sinä voit ryhtyä kääntämään ranskaksi kaikkia alustuksia ja lähettää ne hänelle (*pääasiassa siitä, mikä koskee 4. IV 1914*) — niin se olisi varsin hyvä. Mutta se on tietysti hyvin mutkallinen juttu, ja mitä minuun tulee, en pyydä sinua sitä tekemään. Jos sinä haluat, tee niin! (Henkilökohtainen mielipiteeni: olisi hyvä informoida Kautskya ja *esittää* erikoisen yksityiskohtaisesti etupäässä 4. IV 1914 koskeva kysymys ja tilastotiedot ryhmistä: noita tilastotietoja on osaksi julkaistu »Leipziger Volkszeitungissa» 21. VII 1914. Lähetän sen sinulle, jos tahdot, ja *autan sinua yksityisesti laatimaan kirjeen Kautskylle*, jos tahdot. Katalien vehkeilyjen paralysoiminen on nyt kuitenkin varsin vaikeaa ja Kautsky on Rosa Luxemburgin, Plehanovin ja Kumpp. vehkeilyjen uhri. Plehanov on mitä katalin yliloikkari, niin kuin aina. Oletko nähnyt häneen kohdistamani iskut »Rabotshin»³⁵² 7. n:ossa ja »Prosveshtshenijen» 6. n:ossa?*)

* Ks. »Seikkailupoliitikasta» ja »Porvarillisen sivistyneistön menetelmät taistelussa työläisiä vastaan» (Teokset, 20. osa, ss. 349—352 ja 447—478). *Toim.*

En voi löytää nyt »Neue Zeitin» osoitetta. Halutessasi voit kirjoittaa »Neue Zeitin» *kustantamon osoitteella: Stuttgart, Furtbachstraße, 12 für* Genossen Karl Kautsky.

Idiootit ja vehkeilijät aikovat ajaa Wienin kongressissa Kautskyn avulla läpi päätöslauselman, joka on tähdätty meitä *vastaan*. Ajakoot!! Emme voi estää sitä. Mutta pysymme tyyninä. Tämä viimeksi mainittu »lepyttää» opportunisteja, jotka niin ikään tahtovat voittoa.

Menettelitte konferenssissa oikein ja teitte suuren palveluksen puolueelle. Popov kirjoittaa minulle, että olit sairas. Äänesi oli kovin heikko. Mikä sinua vaivaa? Kirjoita, ole hyvä, tarkemmin!! En saa muutoin rauhaa.

Sydämellinen tervehdykseni ja parhaat toivotukseni sinulle. Toivotan terveyttä ja rauhaa.

Sinun V. I.

Kirjoitettu 1914 heinäkuussa,

ennen 24 päivää

*Lähetetty Poroninista Louranaan
(Itävalta-Unkari, nyk. Jugoslavia)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista*

370

JANSSONILLE TAI STIETZILLE

Poronin, heinäkuun 25 pnä 1914.
(Galitsia)

Suuresti kunnioitettu toveri!

Pyydän mitä kohteliaimmin anteeksi, että rohkenen kääntyä puoleenne pyynnöllä, vaikka en tunne Teitä henkilökohtaisesti. Siihen minua pakottavat Venäjän viimeaikaiset valankumoukselliset tapahtumat.

Huomasin osoitteenne, samoin kuin toveri K. W. K. Janssonin osoitteen »Vorwärtsissa» (Berliini), 1913 n:o 33 (8. II 1913) (»Puolue-elämästä»: »Tukholmassa asuvat saksalaiset puolueen jäsenet»). Yhteydenpitomme Pietariin tavanomaista tietä (Varsovan kautta) on käynyt nykyään mahdottomaksi.

Pyydän sen vuoksi Teitä antamaan meille muutamia hyviä salaisia osoitteita tai yhden hyvän salaisen tukholmalaisen osoitteen. Osoitteenomistajan pitää olla luotettava ja *hyvin*

täsmällinen toveri. *Vakituisen* osoitteen saanti olisi toivotavaa. Voimme käyttää saksan, ranskan tai englannin kieltä.

Mainitun toverin pitäisi liimata ruotsalaiset postimerkit meiltä saamiinsa kirjeisiin ja lähettää ne Suomeen (tai Pietariin). Hänen olisi niin ikään lähetettävä Suomesta (tai Venäjältä) saamansa kirjeet (*kuorineen*) osoitteellamme: Ulianow. *Poronin* (Galizien). Sähkösanomat olisi välitettävä lennättimitse, mikäli niitä tulee olemaan.

Lähetän Teille viivyttelämättä tarpeellisen rahasumman posti- ja lennätinkuluihin (samoin kuin kirjekuoriin y.m.s.) käytettäväksi, jos olette niin ystävällinen ja järjestätte asian.

Oheistan kansainvälisen vastauskupongin.

Henkilöllisyyteni toteamiseksi ilmoitan, että olin 1907—1911 VSDTP:n edustajana Kansainvälisessä Socialistisessa Toimistossa. Puoluenimeni on Lenin, oikea sukunimeni Uljanov. Entinen osoitteeni, joka on monissa Kansainvälisen Socialistisen Toimiston painetuissa asiakirjoissa: Oulianoff. 4. Rue Marie Rose. Paris. (XIV).

Siirryttyäni Galitsiaan maaseudulle luovuin mainitusta toimesta. Edustajanamme Kansainvälisessä Socialistisessa Toimistossa on nykyisin tov. Harrison (35. Mornington Grescent. London. N. W.).

Toveri Branting, Ruotsin puolueen johtomies, tuntee minut. Voitte soittaa hänelle puhelimitse. Siltä varalta, ettei hän ole Tukholmassa, oheistan henkilöllisyyteni vakuutteenksi saamieni sosialistilehtien ristisiteitä.

Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen
Keskuskomitean toimeksiannosta
puolueterveisin ennakolta kiitollisena

N. Lenin
(*VI. Uljanov*)

P. S. Pyydän mitä kohteliaimmin Teitä lähettämään oheisen kirjeen Suomeen.

WI. Uljanow.

Poronin (Galizien).

Lähetetty Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

I. RUDIS GIPSLISILLE³⁵³

Hyvä toveri Rude! Tapasin hiljattain erään hyvin kunnioitettavan ja arvokkaan latvialaisen sosialidemokraatin*, joka kertoi minulle Latvian puolueen n.s. »vasemmisto-oppositiosta». Hän katsoi Teidän kuuluvan siihen.

En tiedä, missä määrin Te ja ystävänne olette todella »vasemmisto-oppositiossa» Latvian' KK:ta vastaan. Joka tapauksessa olen varma, että mikäli menettelette siten, menetyksenne on ehdottoman lojaalia.

Tosiasiata on ainakin, että Latvian KK on siirtynyt vasemmalle päin. Sitä todistaa »Trudovaja Pravdan» 32. n:ossa ollut päätöslauselma ja kieltäytyminen äänestämästä Brysselissä mätää, typerää, likvidaattoreita suojelevaa päätöslauselmaa. Puolan oppositio äänesti *jaa*; minusta se on petturuutta tai katalaa »peliä» tai pahinta lajia diplomatiaa.

Riian 4:nnessä piirissä kannatetaan kuulemma kiinteämpää yhteyttä meidän KK:homme?

Onko se totta?

Kannattaako sitä latvialaisten työläisten enemmistö vai ei?

Latvialaisten työläisten tutustuttaminen »14 ehtoomme» olisi nähdäkseni tärkeää. Olen lähettänyt ne Hermanille. Hän ei toivottavasti kieltäydy antamasta niitä Teille vähäsi aikaa luettavaksi.

Edelleen olisi tärkeää selittää periaatteellista suhtautumistamme federaatioon. *Me vastustamme federaatiota periaatteessa*. Olemme demokraattisen sentralismin kannalla. Kun kerran niin on laita, niin mitä syytä on säilyttää vanhaa, mätää, latvialaisten sosdemien kanssa 1906 tehtyä »sopimusta», jossa on sellaisia *federatiivisia* kohtia kuin Latvian KK:n *edustajisto* yhteisessä KK:ssa?? Yksinpä puolalaisetkin torjuivat periaatteessa Tukholmassa (1906) tämän *federalistisen* kohdan.

En usko, että valveutuneet latvialaiset työläiset kannataisivat tätä kohtaa, sillä se on omiaan helpottamaan kaikenlaista peluuta, diplomaattista vehkeilyä ja kerholaisuutta. Toiminnalle siitä on vahinkoa.

* Kysymyksessä on E. Zvirbulis. *Toim.*

Edelleen. Onko totta, että valveutuneiden latvialaisten työläisten keskuudessa esiintyy horjuvaisuutta siinä suhteessa, onko välttämätöntä taistella Bundin separatismia ja kansallista kulttuuriautonomiamia vastaan?? Se olisi kovin murehdittavaa!

Onko käännetty lätin kielelle ja julkaistu kesällisen (1913) neuvottelukokouksemme päätöslauselma kansallisuuskysymyksestä?³⁵⁴

Puolan oppositio siirtyi Brysselissä likvidaattorien ja »tyszkalaisen» diplomaattipelin kannalle: se on pravdalaisien kamppaamista, takaisku heille, erottautumista heistä »Euroopan nähden». Se tahtoo nyt Tyszkan tapaan puolustaa sopimusten federaalisia kohtia ja »suojella» Bundin nationalismia (kansallista kulttuuriautonomiamia), puolustaa mätää (likvidaattoreille edullista) puolueen »laillisuutta», joka oli olemassa vuoteen 1912 (t.s. siihen saakka, kunnes puolue ennallistettiin *vastoin* likvidaattoreita).

Toivon, etteivät latvialaiset lähde sille tielle. Haluaisin tietää, mitä mieltä olette Te ja riikalaiset, 4. piiriin kuuluvat ja muut ystävämme.

Puristan kättänne. Parhaat terveiseni!

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu heinäkuun 26 pnä 1914
Lähetetty Poroninista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

V. M. KASPAROVILLE

Hyvä toveri!

Minulla ei ole »Vorwärtsia», ja siinä kun on nykyään (muista sosialistisista lehdistä lainatuista otteista päätellen) tärkeitä asioita — esimerkiksi lausuntoja (ja uutisia) Pietarin työläisten liikehtimisestä, mielenosoituksista etc.

Se on ehdottoman välttämätön meille (sekä pää-äänenkannattajaa että muuta työtä varten).

Voisitteko laatia (myös vastedes) ja lähettää meille koelman »Vorwärtsista» saksittuja leikkeitä, joissa kosketel-

laan näitä kysymyksiä (ja osoittaa lehden ilmestymispäivän)?

Jos voitte, niin lähetän rahaa menoihin (kirjoittakaa paljonko).

Ilmoittakaa, jos aikanne on varattu tai ette yleensä voi sitä tehdä.

Toivottavasti olette tarkkaillut »Vorwärtsia». Onko siinä ollut käännös »Za Partijussa» julkaistusta Plehanovin artikkelista?³⁵⁵

Jään kiitollisuudenvelkaan, jos saksitte myös porvarilehdistä Pietarin nykyisiä myrskyisiä tapahtumia käsitteleviä tietoja.

Pitäkää kiirettä!

Odotan vastaustanne.

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu heinäkuun
jälkipuoliskolla 1914
Lähetetty Poroninista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

373

SÄHKE KRAKOVAN KAUPUNGIN POLIISIPÄÄLLIKÖLLE³⁵⁶

Täköläinen poliisi epäilee minua vakoilijaksi. Asuin kaksi vuotta Krakovassa, Zwierzyniecissä ja Lubomirskiego-kadulla 51. Olen antanut henkilötietoni Zwierzyniecien poliisikomis-saarille. Olen emigrantti, sosialidemokraatti. Pyydän sähköttämään Poroniniin ja Nowy Targin staarostalle väärinkäsitysten välttämiseksi.

Uljanov

*Kirjoitettu elokuun 7 p:nä 1914
Lähetetty Poroninista Krakovaan*

*Julkaistu ensi kerran 1924
II Len'in-kokoelmassa*

*Julkaistaan tuntemattoman henkilön
kirjoittaman sähkösanomalomakkeen
mukaan
Käännös saksasta*

374

GRANATIN JULKAISUJEN TOIMITUSSIHTEERILLE

Berne, le 15 sept. 1914.

Arvoisa toimitussihteeril! Tiedotan Teille osoitteeni muutoksesta. Olen juuri päässyt vapautteen oltuani lyhyen ajan vankeudessa Itävallassa ja tulen nyt asumaan Bernissä. Tiedottakaa, olkaa hyvä, tämän kirjeen saannista ja ajasta, johon mennessä artikkeli on luovutettava (toivottavasti sota on kyllin pätevä syy lykkäykseen).* Jos on kiire, niin sähköellä, jossa yksi sana (kuukauden päivä v. l.) merkitsisi luovutuspäivää. En ole vielä täysin varma, saapuvatko käsikirjoitukset nykyään hyvin perille.

Olen valmis palveluksiin.

V. Iljin

*Kirjoitettu syyskuun 15 pnä 1914
Lähetetty Moskovaan*

*Julkaistu ensi kerran 1959
»Voprosy Istorii KPSS»
alkakauslehdessä 4. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

375

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! *Paljon* terveisiä Abramille meiltä kaikilta. Käyköön hän ystävien luona Lausannessa. Hän saa sieltä mielenkiintoisia asiakirjoja**, ja pyydän Teitä kääntämään nuo asiakirjat ranskan kielelle, lähettämään »Sentinelle» lehdelle (ja toimittamaan ne kaikki minulle nyrkkipostissa).³⁶⁷ (Mikä puolue sitä julkaisee? Missä se ilmestyy? Onko se kunnan lehti? Lähettäkää minulle, olkaa hyvä, tuon lehden luonteenomaisimpia numeroita, kappale kutakin.)

Olen kovin huolestunut ja levoton asenteen vuoksi, jonka Euroopan sosialistit ovat omaksuneet nykyiseen sotaan nähden. Olen varma, että kaikki — ennen muuta ja etupäässä saksalaiset sosialistit — ovat muuttuneet »shovinisteiksi». Saksalaisten ja ranskalaisten (»L'Humanité»!!) sosialistilehtien

* Kysymyksessä on artikkeli »Karl Marx (Lyhyt elämäkerrallinen katsaus ja marxilaisuuden esitys)» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 29—77 ja Valitut teokset neljässä osassa, 1. osa, ss. 29—64). *Toim.*

** Kirjeen alku on kirjoitettu venäjäksi. *Toim.*

lukeminen suorastaan tympäisee!! Äärimmäistä »shovinismia»! Pelkään, että nykyinen kriisi on saattanut monet, liian monet sosialistit päästään pyörälle (jos niin voi sanoa) ja että tähän Euroopan sosialismin tavattomaan »häpeään» on viime kädessä syypää opportunisti. Minulle on sanottu, että Martynov (likvidaattori) kutsui Zürichiin koolle neuvottelukokouksen (luullakseni yksityisluontoisen) ja hyökkäsi ensin saksalaisia sosialisteja vastaan, mutta muutti sitten (seuraavana keskustelupäivänä) mieltään (Axelrodin turmiollisen vaikutuksen seurauksena) ja perui kaikki aikaisemmat puheensa!!! Häpeää!! Meidän täytyy tavalla tai toisella ilmaista mielipiteemme — se on kuitenkin äärimmäisen vaikeaa, kovin vaikeaa tällaisena aikana. Pyydän, että Abram kävisi Lausannessa ja toisi Teille uutiset.

Grigori perheineen on tullut. Jäämme Berniin. Ikävä pikkukaupunki, mutta... sittenkin Galitsiaa parempi eikä parempaa olekaan!! Ei väliä. Mukaudumme kyllä. Kuljeskelen pitkin kirjastoja: olenkin ikävöinyt niitä.* Toivotan parasta ja puristan sydämellisesti kättänne. Kirjoittakaa, olkaa niin hyvä, enemmän itsestänne.

Teidän uskollinen V. Lenin

Toivottavasti tapaamme piakkoin toisemme? Mitä Te siitä arvelette?

P. S. Minkälainen sää on Lez-Avanissa? Käyttekö kävelemässä?

Onko ruokapuoli nyt parempaa? Onko Teillä kirjoja? sanomalehtiä?

Lausannessa on ryhdyttävä kokoamaan säännöllisesti *kaikkia* Sveitsin ranskankielisiä lehtiä, joissa on sosialistien lausuntoja sodasta, Saksan ja Ranskan sosialisteista j.n.e. Pankoon Abram touhuksi. Asiakirjoja on koottava kaikin mokin!!**

Kirjoitettu 1914, ennen syyskuun

28 päivää

Lähetetty Bernistä Lez-Avaniin
(Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 4. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös englannista

* Kappaleen ensimmäiset rivit on kirjoitettu venäjäksi. Toim.

** Viimeinen kappale on kirjoitettu venäjäksi. Toim.

376

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetän Teille loput artikkeleista. Latokaa kaikki petiitillä.

Käyttäkää pää-äänenkannattajan *entistä* formaattia. Olisi toivottavaa saada mahtumaan 48 000 kirjainta.

Järjestys: 1) KK:n julkilausuma*

2) Venäjän sos.-demien vastaus

3) *vastavirtaan*

4) Internationaalia koskeva artikkeli**

5) Internationaali ja isänmaan puolustus

6) *Pietari*. Kirje Pietarista

7) R. V. Malinovski.

Lähetäkää *taitettu* numero ehdottomasti tänne ennen painatusta.

Pidän *maanantaina* esitelmän Montreux'ssä: voin pistäytyä matkalla? Vai tuleeeko valmiiksi aikaisemmin?

Lähetäkää kirjoituksenne: tuskinpa sopii *1:sen* tyyppiin n:oon. Ehkä jätetään 2. n:oon?

Teidän Lenin

Kirjoitettu lokakuun 20 pnä 1914

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsitkirjoituksen mukaan

377

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Suokaa jalomielisesti anteeksi, kun en ole vastannut Teille pitkään aikaan: olen koko ajan laatinut kiireellistä artikkelia Granatia varten. Voin ilahduttaa Teitä mieluisalla tiedolla, että pää-äänenkannattaja on toimitettu eräaseen rajan läheisyydessä sijaitsevaan paikkaan ja lähetetään näh-

* Tarkoitetaan VSDTP:n KK:n manifestia »Sota ja Venäjän sosialidemokratia» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 11—20 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 253—259). *Toim.*

** Kysymyksessä on V. I. Leninin artikkeli »Sosialistisen Internationaalinen tila ja tehtävät» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 21—27). *Toim.*

tävästi kohta toiselle puolen. Onnittelten! Ja vielä kerran sydämelliset kiitokset kaikesta lehden tuottamasta vaivannäöstä! Alamme suunnitella kohta toista n:oa. Ensimmäinen leviää hyvin. (Pelkään, ettei Sveitsin vaaleista kirjoittamanne artikkeli sovi *luonteensa puolesta*: annoin sen kollegalle tarkasteltavaksi.) Lähetän Teille lähipäivinä La Chaux-de-Fondsissa ilmestyvän de »La Sentinellen» 265. (13. XI 1914 julkaistun) n:on. Siinä on julkaistu lyhenneltynä pää-äänenkannattajassa ollut manifesti. Kunpa saisi sijoitetuksi samari Genèveen lehteen!!

Parhaat terveiset Nadezhda Konstantinovnalta ja kaikilta tšekäläisiltä tovereilta.

Teidän V. U.

*Kirjoitettu marraskuun 14 pñä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

378

V. A. KARPINSKILLE
JA S. N. RAVITSHILLE*

Hyvät ystävät! Olisiko latomus säilynyt (purkamatta)?** Painos osoittautui vähäiseksi. Jollei vielä ole purettu, vastatkaa (ja viivyttelämättä); päätämme sitten, mitä teemme.

Teidän Lenin

*Kirjoitettu marraskuun 18 pñä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

379

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Olkaa niin hyvä ja käskekää painamaan vielä 1 000 kappaletta. Pyytäkää sitten purkamaan latomus heti ja kirjoitta-

* Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

** Kysymyksessä on »Sotsial-Demokratian» 33. n:on latomus. Mainitussa numerossa julkaistiin VSDTP:n KK:n manifesti »Sota ja Venäjän sosialidemokratia». *Toim.*

kaa, milloin voidaan aloittaa seuraavan n: on latominen.*
Se on jo puoleksi kirjoitettu.

Salut!** Teidän *Lenin*

Kirjoitettu marraskuun 20 pnä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

380

V. A. KARPINSKILLE JA S. N. RAVITSHILLE***

Saimme juuri kirjeenne. Kuka on sika, Sigg vai Plehanov? Vai molemmat? Yksityiskohtaisemmin, olkaa hyvä. Plehanovin katalan nationalistisen agitaation vuoksi pyydän *h a r t a a s t i* panemaan liikkeelle *k a i k k i* voimat ja järjestämään niin, että Inessa voisi pitää *r a n s k a n* kielellä esitelmän: »Venäjän sosialistien keskuudessa esiintyvät erilaiset kannanotot sotaan.»

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu marraskuun 21 pnä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

381

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

En tiedä, paljonko Teillä on ohutta (mikä ei maksa meille mitään). Painattakaa puolet ohuelle. Kirjoittakaa, *m o*

* Kysymyksessä on »Sotsial-Demokratin» 34. n:o. *Toim.*

** — Terve! *Toim.*

*** Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

neen konumeroon teillä on ohutta paperia. Jos sitä on paljon (Pariisista saamme kai hankituksi lisää) ja jos se ei ole kovin huonoa tšekäläiseen käyttöön, niin nostamme ohuen %-määrää.

Kaikkea parasta! Teidän *Lenin*

Aineiston lähetämme huomenna. Kuluuhan aikaa kuitenkin vielä purkamiseen.

Oletteko saanut »La Sentinellen»? saadaanko mahtumaan?

Kirjoitettu marraskuun 22 pnä 1914

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

382

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetämme osan aineistosta 34. n:oa varten (noin 25 000 45:stä). Loput huomenna tai ylihuomenna.

(Meillä on tuhattomasti aineistoa: aiomme julkaista heti kohta 35. n:on).

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu marraskuun 25 pnä 1914

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

383

A. G. SHLJAPNIKOVILLE

25/XI.

Hyvä ystävä! Luimme illalla tiedon Pietarin läheisyydessä tapahtuneesta 11 henkilön (siinä luvussa VSDTRYhmän 5 jäsenen³⁵⁸) pidätyksestä ja lähetimme tänään Brantingille sähkösanoman, että Te ottaisitte selville (le cas échéant*

* — tilaisuuden sattuessa. *Toim.*

suomalaisten kautta), onko VSDTRYhmän 5 jäsentä pidätetty.

Onnetonta, jos on!

Mutta sitäkin suuremmalla syyllä lähtönne Tanskaan on sopimaton. Vastustan yleensä jyrkästi sellaista muuttoa. Juuri nyt Teidän itsenne pitää olla Tukholmassa voidaksenne järjestää yhteydenpidon säännöllisemmäksi, kiinteämmäksi ja laajemmaksi. Se on vaikea tehtävä ja vaatii kokenutta miestä, joka taitaa edes yhtä vierasta kieltä. Sitä *ei voida* jättää »jonkun» huoleksi.

Jos Teitä ruvetaan ahdistelemaan (poliisi) Tukholmassa, Teidän pitää piiloutua Tukholman *lähistöön* pikku kylään (se käy helposti, siellä on joka paikassa puhelin). Luullakseni Kollontaikin voisi helposti incognito* siirtyä kohdakkoin Tukholmaan tai kaupungin lähistöön.

Julkaisemme kohdakkoin pää-äänenkannattajan 34. ja siten myös 35. n:on.

Vastatkaa pikemmin. Olemme saaneet kaikki kirjeenne. Niin ikään olemme saaneet likvidaattorien asiakirjan (*heidän* vastauksensa Vanderveldelle)³⁵⁹. Kiitos.

Puristan lujasti kättänne ja odotan tietoja. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu marraskuun 25 pnä 1914
Lähetetty Bernistä Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran 1924
II Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

384

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä ystäväl!

Lähetän aineistoa pää-äänenkannattajaa varten.

Jollei kaikki sovi, ilmoittakoon latoja *tarkoin*, paljonko on liikaa. Jätämme jotakin pois, ennen muuta lykkäämme Vanderveldea koskevan kirjoituksen (jo lähetetyn) julkaisemista.

Monet terveiset! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu marraskuun
26 tai 27 pnä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* -- salaa. Toim.

385

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetämme lisää aineistoa.

Julkaisemme kaksi numeroa perättäin. Aineistoa on yletömästi. Artikkelit kokouksen osanottajien ja VSDTryhmän vangitsemisesta on valmis ja välttämätön 34. n:ossa, mutta viivytämme sitä, koska lähetimme sähkeen (emme tiedä, onko 5 jäsentä pidätetty vai ei).

Luotan Teihin siinä suhteessa, *että kirjasimia riittää 2 n:oon*: sen vuoksi latokoon kaikki, ja lähipäivinä tiedotamme 34. ja 35. n:on sisällön (kirjoittakaa *h e t i*, jollei kirjasmia riitä kumpaankin numeroon).

Teidän *Lenin**Lähetätkää oikaisuvedokset.*

*Kirjoitettu 1914,
ennen marraskuun 28 päivää
Lähetetty Bernistä Geneveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Jull.aistaan käsikirjoituksen mukaan

386

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Vastaan kohdittain

- 1) oheistan 34. ja 35. n:on artikkelien sijoitusjärjestyksen
- 2) oikaisuvedokset lähettäkää
- 3) painettava 2 000 kappaletta kumpaakin
- 4) ohuelle paperille 250 kappaletta kumpaakin (kunnes tulee lisää Pariisista)
- 5) rahaa *älkää* lähettäkö.

Kirjoittakaa, paljonko olemme velkaa.

Kirjoittakaa heti, milloin 34. ja 35. n:o *voivat* ilmestyä.

Niiden ilmestymispäivämerkintöihin noin viikon ero.

Julkaistava nyt heti.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

34. n:o	tuh.	35. n:o	tuh.
1) Sota ja VSDTRYh- mä (Taistelupaikal- la)	8	1) Shovinismi ja so- sialismi****	12
2) Vallankumoukselli- sen s.d. tunnus.	15	2) Isovenäläisten kan- sallisylpeys*****	9
3) Saksalainen ääni*	4	3) Ylioppilaat polvil- laan	3
4) Iordanski	4	Gruusialaisten pää- töslauselma ³⁶⁰	2
5) Gorki**	2	Alakertakirjoitus: Internationaali ja »isänmaan puolus- tus»	14
6) Nainen ja sota***	5	Pietarin kronikkaa. 10. ja 11. X päi- vätyt kirjeet Pieta- rista	5 ¹ / ₂
7) Pietarin kronikkaa (likvidaattorien asiakirja ja arvio)	5 ¹ / ₂		

Jos *joudutaan* poistamaan, niin 34. n:osta jätetään pois »Saksalainen ääni» ja 35. n:osta »gruusialaisten päätöslauselma»: kirjoittakaa heti, jos laskuissamme on paha virhe.

Kirjoitettu marraskuun 28 p:nä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetän tänään saamamme vangitsemista koskevan hallituksen tiedonannon tekstin (**palauttakaa välttämättömästi**).

Se on pantava pääkirjoitukseen (sen asemesta, jonka olemme lähettäneet) ja kirjoituksesta on pyyhittävä pois lauseet, joissa sanotaan, että emme tiedä, onko duuman jäsenet vangittu y.m.s.

* Ks. V. I. Lenin, »Eräs sodasta puhuva saksalainen ääni» (Teokset, 21. osa, ss. 78—79). *Toim.*

** Ks. V. I. Lenin, «Авторы »Песни о Соколе»» («'Haukka-laulun' tekijälle») (Сочинения, 5. изд., том 26, стр. 96—97 (Teokset, 5. painos, 26. osa, ss. 96—97)). *Toim.*

*** Kohdat 2—6 ovat tuntemattoman henkilön kirjoittamia. *Toim.*

**** Ks. V. I. Lenin, »Kuollut shovinismi ja elävä sosialismi (Kuinka Internationaali voidaan jälleenrakentaa?)» (Teokset, 21. osa, ss. 80—87). *Toim.*

***** Ks. V. I. Lenin, »Isovenäläisten kansallisylpeydestä» (Teokset, 21. osa, ss. 88—92 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 260—263). *Toim.*

Kirjoittakaa vaikkapa postikortti (oletteko saanut tämän).
Milloin voi ilmestyä 34. n:o
ja 35. n:o.

Nyt on pidettävä kovaa kiirettä: on saatu *hyvin mielelenkiintoista* aineistoa eräästä Organisaatiokomitean »esiintymisestä». ³⁶¹

Tämä on toistaiseksi salaisuus.

J ä t t ä k ä ä p o i s gruusialaisten päätöslauselma.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu joulukuun 1 pnä 1914
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

388

A. G. SHLJAPNIKOVILLE

Hyvä ystävä!

Sain kirjeenne, jossa ilmoitatte lähtevänne (sunnuntaina, tänään on perjantai) Kööpenhaminaan.

Kirjoittakaa (1) *mistä* ovat peräisin tietonne ja huhupuheet, joista Te ilmoititte? Mistä lähteistä? Kuka on kertonut?

(2) Onko Teillä *nykyään* omia lähteitä? vaikkapa yksi pietarilainen osoite? Vai eikö ole? Onko jonkun kanssa salakirjoitus- ja kemiayhteys vai eikö ole nyt kenenkään kanssa?

Jollei yhteyksiä ole, *voitteko* solmia niitä?

Jos ette voi, ajatelkaamme, *miten* ja kenen välityksellä otettaisiin yhteys. Edelleen, oletteko ottanut kirje yhteyden Lontooseen Litvinoviin?

Beleninin puhe ruotsalaisten kongressissa oli *mainio*.³⁶² Eiköhän sovittaisi heti kirjeitse Kööpenhaminassa (vuoden 1915 tammikuun konferenssissa)³⁶³ pidettävästä puheesta.

Teidän *Lenin*

Uljanow. Distelweg. 11. Berne (Suisse).

Kirjoitettu joulukuun 11 pnä 1914
Lähetetty Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran 1924
II Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan.

M. W. KOBEZKYLLE

Hyvä toveri!

Oheistan tov. »Aleksandrille» tarkoitetun kirjeen.

Ellei hän ole vielä käynyt Teillä, niin kirjoittakaa ja lähettäkää hänelle kaupungin postin välityksellä (osoite Fru Alexandra Kollontay. Poste restante. Kjobenhavn) kirje, että Teillä on kirje *Aleksandria* varten ja että Te pyydätte häntä käymään luonanne *silloin ja silloin*.

Miksi ette kirjoita, mitä *uutta* on Skandinavian työväenliikkeessä? *K u k a ja m i t e n* on esittänyt vastalauseita sosialistien shovinismin johdosta?

Kirjoittakaa.

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1914,
ennen joulukuun 16 päivää
Lähetetty Bernistä Kööpenhaminaan*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan